

Priimkite kūdikėlį Jėzų

1999 METŲ KALĖDOS

Kun. Juozas A. Bacevičius

"Mums kūdikis gimė,
ir sūnus mums duotas...
Taikos Kunigaikštis".

Mūsų visuomenė beveik dūsta iš baimės: dėl antžmogiškos sveikatos pakvaišimo ir nuolatinio "idealaus" lytinio gyvenimo ieškojimo. Ir tai vadinama pasisėkimu? Vis daugiau ir daugiau žmonių įbauginti. Jie bijo susirgti, pasenti, sulaukti nesėkmės darbe...! Mūsų visuomenė bijo kūdikio pasirodymo netinkamoje vietoje, netinkamu laiku. Jis suvyniojamas į juodą šiukšlių maišą efektyviam pašalinimui. Mes esame įbauginti tuo, ką matome televizijoje. Mes bijome užpuolikų gatvėje. Baimė vogčiomis sėlina į mūsų namus ir mūsų apylinkes.

Mūsų pasaulis, atrodo, yra baimės pasaulis. Bet šandien mes galime tą baimę išmesti kartu su kalėdinių dovanų įpakavimais bei kalakuto kaulais, nes Dievas mums sako: "Nebijokite, čia yra jums ženklas... šviesa, spindinti tamsoje." Ir koks tas didelis sprendimas mūsų baimėi? Tai yra kūdikėlis.

Kodėl gi Dievas siunčia švelnų mažą kūdikėlį į šį begėdišką pasaulį? Ką gero gali padaryti toks ženklas? Gal būt Jis atsiuntė kūdikį todėl,

kad jis ateina tiesiai iš jo Kūrėjo. Naujagimis nėra išmokytas nekęsti visų žmonių, kurių nekenčia jo giminės. Jis nebijo skirtingos akių arba odos spalvos. Jis paprasčiausiai atneša meilę, kuri atsiliepia į meilę. O meilė yra vienintelė, kuri šiame gyvenime perduodama vieno asmens kitam asmeniui.

Taip, kūdikėlis atneša meilę. Ir šandien gimęs kūdikėlis atneša Dievo meilę. Šis kūdikėlis yra Dievo Sūnus ir jis yra ženklas bei priminimas, kad mes irgi esame Dievo vaikai. Mes nesame tik bičiuliai arba pažįstami vieni kitiems. Mes esame Dievo vaikai.

Mūsų kūdikėlis Jėzus yra vadinamas Taikos Kunigaikščiu. Jis atneša taiką, nes atneša Dievo meilę. Pažindami tokią meilę, mes sulaukiame taikos, nežiūrint kokios blogos aplinkybės yra aplink mus. Ši Kalėdų žinia niekada nepasensta todėl, kad kasmet tik pusė mūsų ją girdi. Mes ne visada savo nerūpestingame gyvenime tai pastebime. Nežiūrint to, kad savo gyvenime atliekame gerus darbus parapijoje ir bendruomenėje, mūsų veidai teberodo nerimo ir įtempimo bruožus. Kai kas iš mūsų būna kitų lengvai supykdomi, nuiliūdinami arba suerzinami. Tobulas krikščionio gyvenimas neturėtų būti be rūpestio, bet tai gali būti gyvenimas be baimės. Dievo taika šandien yra teikiama mums visiems, jei mes priimsime Kalėdų žinią.

Ir tai reiškia, kad mes priimame ateinančio kūdikėlio tikrąją vertę. Tai reiškia, kad atmesdami, kas gali atsi-

Prakartėlė Šv. Jurgio bažnyčioje.

G. Juškėno nuotr.

tikti, mes atviromis rankomis jį priimsime ir sujungsime savo gyvenimą su jo gyvenimu. Be abejo, priimant kūdikėlį Jėzų į mūsų glėbį, bus lemiamas posūkis mūsų gyvenime, pakreipiantis mus ta kryptimi, kurios mes nesuprasime. Tačiau atpildas bus begaliniai didelis, tartum priimant žmonėms kūdikį ir skiriant savo gyvenimą jo užauginimui.

Mielai priimdami Marijos pavyzdžiu kūdikėlį Jėzų į savo gyvenimą, mes, kaip ir ji, nesuprantame visos Kalėdų prasmės. Ji pasitenkino tuo, kad "vertino visa tai ir svarstė savo širdyje."

Ar galime šandien vėl pradėti? Priimkime šias Kalėdas iš mūsų dangiškojo Tėvo ir mes daugiau niekada nebebijosime. Šis kūdikėlis Jėzus nugalėjo baimę ir mirė.

Linkiu jums visiems laimingų šventų Kalėdų. Teatneša ši nuostabi diena jums visiems taiką ir laimę.

LIETUVIŠKO KALĖDŲ ANGELO MALDA

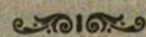
Kalėdinė sakmė

TADA tamsūs advento debesys
Dengė gedulu Tėviškės veidą –
Lietuviškas Kalėdų Angelas
Sėdėdavo liūdnas prie uždarytų
Vilniaus Katedros durų –

Plasnodamas Aušros Vartuose,
Samaritiečio pirštais
Jis imdavo skausmo rakštį
Iš klūpančių širdžių
Ir skaitydavo bažnyčios rūsy
Seną Aušros maldaknygę –

O šianakt Lietuviškas
Kalėdų Angelas,
Kuris kalba poterius
Mūsų gimtąją kalbą –
Klaupias balčiausiu pusnin –

Kai sniego laukais
Bėga mėnuo su žiburiu
Ir Kalėdų žvaigždė,
Kai dausos suvirpa
Nuo giesmės angelų
Gloria in Excelsis –
Lietuviškas Angelas meldžias
Už mus – išsibarsčiusius akmenukus! –
Ir tiki: – Tėviškė kelsis! –

DOROVINĖS KULTŪROS SKERSVĖJUOSE

Prof. Romualdas Grigas

Dorovės santykiai, kaip ir daugelis kitų, anksčiau vienareikšmiškai vertintų reiški-

kinami pakankamai plačiai ir įvairiai. Dabar jau visi tvirtai žinome: **dorovė kinta kartu su civilizacija**. Kintanti visuomeninė sąmonė, gyvenimo ir veiklos sąlygos lemia suvokimą, kas yra gerai ir kas yra blogai. Tai, kad visada šie santykiai buvo ir yra dėmesio centre, kaip tik ir lemia jų nepastovumas. Visuomenėje vykstantys pokyčiai, kurie skirtingu laipsniu paliečia skirtingus žmonių sluoksnius ir skirtingas kartas, visada sukelia sumaištį nusistovėjusiose elgsenos tradicijose ir normose.

Dar mūsų eros pradžioje Seneka 95-jame laiške Liucilijui yra rašęs: "Nuo to laiko, kai pas mus pasirodė mokslininkai - dorybingi žmonės ėmė nykti...". Mokslininkams suverčiamą kaltę vėliau pakartojo kiti filosofai bei mąstytojai: *M. Montaigne* ir *J. J. Rousseau*, *A. Schweitzer* ir daugelis kitų, nuoširdžiai pergyvenusių dėl kultūros ir civilizacijos likimo. Neabejotina, kad tokia kaltinime yra dalis tiesos. Argi neakivaizdu, jog mokslo išsiūbuota technikos ir gamybos galia, sąlygojanti socialinių struktūrų bei santykių pokyčius, iš-

klibina pastovumą bei ištvirtinusias nuostatas, bet kita vertus, veikia visuomenės ir atskiros žmogaus dorovinės galias, jo sugebėjimą apriboti, pažaboti aiškiai neigiamas socialinio vyksmo kryptis?

Pastebėję šią globalinio pobūdžio įtampą, kai kurie mąstytojai (*A. Schweitzer*, *A. Schopenhauer*, *J. Ortega y Gasset* ir kt.) dar šio amžiaus pradžioje ėmė kalbėti apie atsiradusį **prieštaravimą tarp**

civilizacijos ir kultūros, apskritai - apie išsigimstančią kultūrą. Toks kriticismas arba padidėjęs dėmesys atsiradusiai jau visuotinio pobūdžio įtampai ypač ryškus pasaulio mokslininkų, kurie persiritus per XX šimtmečio vidurį, buvo susibūrę į "Romos klubą", darbuose. Panašų dėmesį galime aptikti ir šiuolaikinių autorių - pasaulinį pripažinimą įgyjusių mokslininkų: *U. Beck*, *R.*

(Nukelta į 4 p.)

Girdėta iš Vilniaus

• **VALSTYBĖS BIUDŽETO SVARSTYMAS.** 2000 metų valstybės biudžeto projekte numatoma gauti 6 milijardus 51 milijoną litų pajamų, arba 3,8 proc. daugiau negu 1999 metais. Savivaldybių biudžetų projekte numatoma gauti 2 milijardus 911 milijonų litų pajamų, arba 2,4 proc. daugiau negu šiais metais. Tikimasi, kad biudžeto deficito apimtis neturėtų viršyti 800 milijonų litų. Skaičiuojant nuo bendrojo vidaus produkto (BVP), tai sudaro 1,8 proc.

• **DĖL PIRMALAIKIŲ RINKIMŲ.** Apie pirmalaikių rinkimų galimybę Konservatorių frakcijos narius įspėjo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Partijos vadovas pasiūlytino frakcijoje prasidėjusiais nesutarimais, svarstant kitų metų biudžetą. Gruodžio 16 d. Seimas nepritarė Rimanto Smetonos siūlymui surengti pirmalaikius Seimo rinkimus 2000 m. kovo 19 d. kartu su savivaldybių tarybų rinkimais.

• **VALSTYBĖS PREMIJOS.** Gruodžio 14 d. Kultūros ministerijoje paskelbti 1999 metų kultūros ir meno premijų laureatai. Jas pelnė architektai Kęstutis Pempė ir Gytis Ramūnis (po mirties), dailininkas Augustinas Savickas, dailininkas Linas Leonas Katinas, skulptorius Mindaugas Navakas, rašytojas Donaldas Kajokas, literatūrologas Albertas Zalatorius (po mirties), Lietuvos kamerinio orkestro vadovas ir vyriausiasis dirigentas Saulius Sondeckis, muzikologė Ona Narbutienė, aktorė Jūratė Onaitytė. Premijos (po 42,5 tūkst. litų) laureatams bus išmokėtos iki 2000 m. vasario 16 d.

• **NARKOTIKAI MOKYKLOSE.** Policijos pareigūnų skaičiavimu, metinė narkotikų mafijos apyvarta Lietuvoje pasiekė rekordinę 50 milijonų litų ribą. Narkotikų vartojimas ypač sparčiai plinta Vilniaus vidurinėse mokyklose, o dėl finansinių problemų kova su šiuo reiškiniu gali susilpnėti.

• **POLICININKŲ PROTESTAI.** Pirmąkart Lietuvos istorijoje į Vilniaus gatves protestuodami išėjo keli šimtai policijos darbuotojų. Juos parėmė ir priešgaisrinės apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga, rašo dienraštis. "Lietuvos policija atsidūrė ant bankroto ribos", - teigė eitynių organizatoriai. Gali atsitikti, kad ji nebegalės atlikti savo pareigų. Policijos įstaiigos išsiskolinusios "Lietuvos telekomui", įmonėms, tiekiančioms degalus, jas smaigia mokesčių skolos. Transporto priemonės yra apgailėtinos būklės, o pastatai griūva.

• **PAĖTIS LIETUVOS TELEVIZIJOJE.** 1999 m. ataskaitoje Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) generalinis direktorius kalbėjo apie sulaikytas banko sąskaitas, nutrauktą finansavimą iš biudžeto ir dėl to nesulaikomai augančius išsiskolinimus, neišmokėtas algas. LRT vadovas matė tik dvi išeitis: arba savaite kitą dar laukti arba nutraukti laidas.

• **KAD TIK KITONIŠKAI.** "Modernistais" pasivadinę Vytautas Bogušis ir Algis Kašėta apsisprendė pasitraukti iš Seimo krikščionių demokratų frakcijos, tačiau kol kas jie tebėra partijos nariai. V. Bogušis sakė, kad kartais drįsdavo nepaklusti bendram susitarimui ir balsuoti prieš frakcijos nuomonę. Kalbėdamas apie ateitį, jis teigė, jog gali iškelti savo kandidatūrą vienmandatėje apygardoje.

• **RUSIJA VIS TIEK BRAUNASI Į "MAŽEIKIŲ NAFTĄ".** "Mažeikių naftos" koncernas viešai apkaltino "LUKoil" kompaniją, kad ji blokuojanti Lietuvos naftos įmonės pastangas užsitikrinti žaliavos tiekimą iš Rusijos gruodžio mėnesį. "LUKoil" aiškina, kad siekia būti ne vien žaliavos tiekėja į Mažeikius, bet nori dalyvauti įmonės valdyme ir naftos produktų pardavimo versle Baltijos regione.

• **GRASINIMŲ UŽSAKOVAS – MASKVOJE.** "Lietuvos aide" rašoma, kad grasinimai telefonu arba anonimais laiškais jau nedaug ką stebina, tačiau yra naujų reiškinių, kai buvusios SSRS politinio persekiojimo struktūros išiliejo į organizuotą nusikaltėlių pasaulį, o nusikaltėliai ėmė artėti prie valstybės valdymo. Vieni ir kiti pradėjo daryti vis didesnę įtaką laikraščiams. Kartais grasinimai atrodo kaip nuvargusios psichikos problema, "pavyzdžiui, kai filosofas aikštėje dalijasi savo vizijomis apie artėjančias jūras kraujo". Tokių vizijų priežastis - ne tiems parduotos "Mažeikių naftos" akcijos. "Ugdoma kolektyvinė psichozė: neapykanta, agresija, tūžminiga neviltis, katastrofizmas. Konkretūs autoriai nurodo konkrečius taikinius. Jais gali tapti žmonių grupės - užsieniečiai, vakariečiai, amerikoniai, valdžia, ponai [...], o gali būti ir pavieniai. [...] Visa tai rodo tik vieną užsakovą - Maskvoje".

• **NETEKTIS.** Lietuvos rašytojų sąjunga ir Vilniaus pedagoginis universitetas su giliu liūdesiu pranešė, kad gruodžio 13 d., eidamas 68-uosius metus, mirė žymus literatūrologas, literatūros kritikas, Pasaulio lituanistų bendrijos prezidiumo pirmininkas, Lietuvos rašytojų sąjungos, P.E.N. klubo, Lietuvos mokslo tarybos, Vilniaus pedagoginio universiteto Senato narys, humanitarinių mokslų habilituotas daktaras profesorius Albertas Zalatorius. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Rusijos karinės jėgos apsupo Čėčėnijos sostinę. Lėktuvai ir artilerija apšaudė Grozno (Džohargalos) priemiesčius. Šalia mirtį nešančių bombų, rusų lėktuvai mėto tūkstančius popieriaus lapelių. Vieni lapeliai skirti civiliams gyventojams, kuriems liepiama skubiai bėgti iš miesto. Žmonės raginami iškelti tuos baltus lapus, kad kareivjai juos pamatytų. Iš miesto bėgantiems rusai žada prieglaudą, apsaugą, maistą ir medicinos pagalbą. Kita propagandinių lapelių rūšis skirta čėčėnų kovotojams. Jie raginami pasiduoti, mesti ginklus, nes jų karas prieš valdžią - jau pralaimėtas. Po trumpų apklausinėjimų suklaidinti kovotojai galės grįžti į savo namus, į šeimas, pas vaikus ir tėvus, sakoma šiuose popiergaliuose.

Gruodžio 4 d. čėčėnų pabėgėlių kolona, kaip pranešė "Radio Liberty", nežiūrind baltų vėliavų, buvo rusų kareivių apšaudyta už šešių mylių nuo Grozno. Kulkos uždegė keliautojų automobilių benzino bakus. Žuvo apie 40 žmonių, daugiausia moterų ir vaikų. Maskvos "Interfax" agentūra patvirtino šią žinią, tačiau kartojo kariuomenės vadų teiginius, kad buvo apšaudyti iš miesto bėgantys teroristai ir banditai.

Minėtuose rusų lapeliuose sakoma, kad tie žmonės, kurie nepasitrauks iš Grozno iki gruodžio 11-osios, bus laikomi kovotojais ir "liaudies priešais". Užsienio korespondentai tvirtina, kad čėčėnų sostinėje rūsiuose dar

RUSIJOS IMPERIALIZMAS – DAR GYVAS

gyvena apie 50,000 civilių. Tai daugiausia sergantys čėčėnai, seneliai, invalidai, kurie bando išlikti gyvi. Mieste gali būti ir apie 7,000 čėčėnų kovotojų, kurie žada kovoti už kiekvieną namą, padarydami rusų kariuomenei daug nuostolių. Kai kas prisimena buvusi Rusijos gynybos ministrą Pavelą Gračiovą, kuris 1994 metais gyrėsi, kad jam reikės tik kuopos parašutinių ir Groznas bus paimtas. Deja, čėčėnai sudavė rusų armijai kelis skaudžius smūgius ir kariuomenę teko atitraukti.

Prezidentas Bill Clinton spaudos konferencijoje palietė Rusijos veiksmus Čėčėnijoje, sakydamas, kad rusų ultimatas Čėčėnijos sostinės gyventojams tik parodo, kad iškilo grėsmė netekti gyvybės silpniems, seniems, sužeistiems žmonėms, visiems nekaltiems civiliams, kurie arba nebepajėgia išeiti iš miesto, neturi kur eiti arba paprasčiausiai bijo bėgti. "Rusija užmokės didelę kainą už tuos veiksmus, kiekvieną dieną klimpdama vis į gilesnį liūną. Tai tik stiprina Rusijos ekstremistus ir blogina Rusijos įvaizdį pasaulyje", - sakė B. Clinton.

Rusijos prezidentas B. Jelcin gruodžio 10 d. svečiavosi Kinijoje, kur guodėsi Kinijos prezidentui Jiang Zemin dėl išaugusios JAV įtakos visame pasaulyje. Savo pareiškime jis kritikavo prezidentą B. Clinton, teigė, jog šis užmiršęs, kokia galiniga yra Rusija, kuri turi nepaprastą branduolinių ginklų arsenalą. "B. Clinton bando kištis į Rusijos "vidaus reikalus, didinti spaudimą Rusijai, nurodinėja, kaip ji turi elgtis", - sakė B. Jelcin. Jis pabrėžė, kad ir Kinija turinti pasakyti JAV prezidentui, jog šis nebandytų diktuoti visam pasauliui, kaip reikia dirbti, gyventi arba pramogauti.

Rusijos ir Kinijos užsienio reikalų ministrai pasirašė sutartį, kuri išsprendžia seną, dar 1969 metais kilusį ginčą dėl abiejų valstybių sienos prie Amuro upės. Rusijos ministras Igor Ivanov pasidžiaugė, kad jau 50 metų abiejų šalių santykiai nebuvo tokie geri, kaip dabar. Jis pridėjo, kad Kinijos vadovai visiškai pritaria Rusijos veiksmams prieš terorizmą ir ekstremizmą Čėčėnijoje. JAV politiniai stebėtojai supranta, kad Kinijos vadovai, kurie laiko priešpaudoje Tibeto žmones, negali kritikuoti kitų imperialistų, kurie žudo ir persekioja Kaukazo čėčėnus.

"The New York Times" apžvalgininkas William Safire, rašydamas apie Maskvos veiksmus Čėčėnijoje, pataria keisti Vakarų pasaulio, ypač JAV, laikyseną. Pirmiausia jis siūlo atšaukti pakvietimą Maskvai dalyvauti "Aštuonių grupės" užsienio reikalų ministrų pasitarime. Jis pataria pasiųsti Amerikos paramos ir verslo delegaciją į Gruziją - Čėčėnijos kaimynę ir nepriklausomą šalį, kurios prezidentą Eduardą Ševardnadzę rusų agentai jau triskart bandė nužudyti. Reikia paskelbti, kad Tarptautinis Valiutos fondas nebeduos Rusijai daugiau paskolų dėl žiaurių žudynių Čėčėnijoje, o arabų naftos gamintojams paaiškinti, kad jų iškeltos naftos kainos finansuoja Rusijos antpuolius bei jų brolių musulmonų žudymą Čėčėnijoje. W. Safire pataria JAV vyriausybei greičiau pajudėti ir įtraukti Baltijos valstybes į NATO, nes Rusijos imperializmas - dar gyvas ir rodo dantis. Apžvalgininkas baigia straipsnį sakydamas, kad rankų gražymai ir dejavimai tokiu momentu nieko nereiškia, nes masinės žudynės nėra žaidimas. Diplomatinis ir ekonominis spaudimas gali išgelbėti daugelio žmonių gyvybę.

Keliais sakiniiais

• JAV žvalgyba Vašingtone suėmė Rusijos diplomata ir apkaltino jį šnipinėjimu. Dar šių metų pradžioje prezidentas B. Clinton pasiūlė sumažinti abiejų valstybių žvalgybininkų skaičių, nes šaltasis karas pasibaigė. Paskutinis rusų diplomatas ištremtas iš Amerikos 1994 metais, kai buvo išaiškintas ir nuteistas amerikietis Aldrich Ames, šnipinėjęs Rusijai už pinigus.

• Kaip jau rašėme, Panamos kanalas šių metų paskutinę dieną perduodamas Pa-

namos vyriausybei. Daug amerikiečių politikų nuogastauja, kad Panamos valdžia pradės įvairių kanalo įrenginių "privatizavimą". Jau pastebėta, kad nemažas lėšas į kanalą planuoja investuoti labai turtingos Hong Kong bendrovės. Jos ilgainiui galės kontroliuoti kanalą ir verslą tarp dviejų vandenynų. Buvęs JAV kariuomenės štabo viršininkas admiralas Thomas Moorer pasakė, kad Kinija gali išigyti kanalo kontrolę ir uždrausti JAV karo

laivams juo naudotis.

• Olandijoje 17 metų amžiaus moksleivis, atsinešęs į mokyklą revolverį ir pradėjęs klasėje šaudyti. Sužeista mokytoja ir keturi mokiniai. Tokie šaudymai Amerikoje jau pagarsėjo, tačiau Olandijoje - neįprasti, nes čia veikia griežti ginklų laikymo įstatymai. Paaiškėjo, kad tai - imigrantų iš Turkijos ginčas.

• Rusijos kariuomenė po sunkių kovų užėmė Čėčėnijos Urus-Martano miestą. Ge- (Nukelta į 3 p.)

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirmą klase – \$58 • Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiros numerio kaina – 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

Redakatoriaus skiltis

Labiausiai reikia tikėjimo

Nedaug lietuvių išeivijos atstovų dirba Lietuvoje. Aišku, sunkiausia našta teko Prezidentui Valdui Adamkui. Neretai tenka pastebėti, kaip jo pasitikėjimas žmonėmis susiduria su abejingumu, nenoru imtis atsakomybės, bandymais kažką "sukombinuoti", "sužaisti", užuot kibus į darbą. Ne visada ir jam sekasi pastebėti norinčius nuširdžiai darbuotis, nepratusius veidmainiauti. Ne visada ir patarėjų vertinimai bei pasiūlymai būna tinkami. Užuot padėję Prezidentui giliau perprasti valstybės ūkio atkūrimo ir tautos ugdymo uždavinius, žiūrėk, ima ir išlenda su svetimųjų pakištais teiginiais arba kosmopolitiniiais tuščiažodžiavimais. Bet didžiulis V. Adamkaus tikėjimas savo darbo svarba padeda jam net sunkiausiomis akimirkomis.

Seime darbuojasi dar trys, neretai vadinami "amerikonais". V. Dūdėnui ką tik teko imtis ypatingai sunkių – finansų ministro pareigų. Kaip jam šiame poste padės Vakaruose įgyta patirtis, dar sunku kalbėti, bet vilčių išsikaupti iš finansinės duobės atsirado šiek tiek daugiau. O F. Palubinskas ir K. Bobelis, berods, energijos irgi nestokoja. Tur būt niekas negalėtų teigti, kad jų veikla parlamente – neteisinga ar nereikalinga.

Tačiau minėti išeivijos atstovai priklauso vyresniajai kartai. O štai jaunesnių, Amerikoje užaugusių ir pasiryžusių spręsti sudėtingus uždavinius Lietuvoje, dar labai nedaug. Jau penkeri metai ten dirba Paulius Bindokas, tvirtai tikintis, kad surado savo pašaukimą. Geras profesinis pasirėngimas, kalbų mokėjimas, sugebėjimas įsijungti į bendrą veiklą leidžia vykdyti sudėtingas pareigas.

Būna, žinoma, ir kitaip. Vienas kitas išbandė savo laimę versle, bet susidūrė su tokiomis kliūtimis, apie kurias normaliose aplinkybėse net įsivaizduoti nebūtų galėjęs. Lietuvoje dar daug kas anaip-

tol nėra normalu. Nepavadinasi, juk normaliu dalyku siekti "apeiti" įstatymą, nesilaikyti duoto žodžio, reikalauti sau išskirtinių sąlygų, planavimo "tapti turtingu per vieną naktį", o ypatingai – pavydo, apimančio pamačius, kad bendradarbiui ar kaimynui jau šiek tiek pradėjo sektis.

Vaiva Vėbraitė apie tai, kas jos laukia, gerai žinojo. Į labai atsakingas Švietimo ir mokslo viceministrės pareigas atėjo tikrai ne iš karto. Nuo 1990-ųjų kasmet daug laiko praleisdavo Lietuvoje, ruošdamasi APPLE kursams ir juos pravedama. Per aštuonetą metų susipažino su tiek Lietuvos mokytojų, kiek jų tur būt nė vienas ikišiolinis ministerijos vadovas nėra pažinęs. Ministrui Z. Zinkevičiui vadovaujant, Vaiva kurį laiką rūpinosi mokytojų kvalifikacijos tobulinimu. O dabar jau daugiau kaip pusantros metų jai tenka rūpintis visos Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklomis, kartu besidomint ir visomis kitomis švietimo sistemos grandimis. Šių eilučių autoriui yra tekę su ja kalbėtis prieš šešetą metų ir visai neseniai. Pažanga – akivaizdi. Šiandien Vaiva Vėbraitė sėkmingai gilina į labai sudėtingos profesinės veiklos pagrindus, mokosi, stengiasi pritaikyti labiau išsivysčiusių, turtingesnių šalių patirtį. Ji jokių būdu nesiekia Lietuvos mokyklos "suamerikoninti", bet ieško tokių sprendimų, kurie būtų labiausiai tinkami dabartinėse sąlygose. O svarbiausia, kad ji jau mato kai kuriuos reikšmingus savo pasiekimus ir tvirtai tiki Lietuvos ateitimi.

Gal būtent tokio tikėjimo šiandien labiausiai reikia. Reikia atkaklumo ir veržlumo, sugebėjimo rasti bendraminčių, nesiblaškyti, išvaduoti netikėtus, sunkius kliūtis. Jei daugiau tokių, kaip Paulius ir Vaiva įsijungtų į labai nelengvą Lietuvos atkūrimą, daug greičiau iširtų ir nepasitikėjimo ledai tarp užaugusių tėvynėje ir svetur.

Juozas Žygas

Patinka tai kam nors ar ne, bet Lietuva nebėra žemės ūkio kraštas! Iki ekonomikos smukimo žemės ūkis teikdavo tik 8% bendrojo vidaus produkto (BVP). Tuo pat metu ir transportas tokį pat BVP procentą sukurdavo, nors jį aptarnaudavo gal tik 10% dirbančiųjų, lyginant su žemės ūkiu. Bendram tautos ūkiui visos jo šakos yra svarbios, kaip ir žmogaus organizmui visos jo kūno dalys yra reikalingos.

Lietuvos žemės ūkis šiame šimtmečiu pergyveno daug reformų. 1922-1936 m. vyko vadinamoji M. Krupavičiaus žemės reforma. Ji kaimų nesunaikino, tačiau gal dauguma kaimiečių iškėlė į vienkiemius. Ta reforma laikoma pavykusia, kadangi ūkininko žemė buvo vienoje vietoje, o ne išmėtyta po daugelį vietų. Žemės ūkio gamyba kasmet kilo ir niekas tuomet nekalbėjo, kad jo produkcija nereikalinga.

Antroji "reforma" įvyko 1940 m., kuomet vadinamoji "liaudies vyriausybė" iš stambesnių ūkių atiminėjo "žemės perteklių" ir po keletą hektarų dalino mažžemiams. Vokiečiams užėjus, tuos hektarus iš jų vėl atėmė. Buvo atveju, kad juos kaip palaikiusius komunizmą, net sušau-

nerolas Vladimir Šamanov paskelbė, kad apie 300 "teroristų" žuvo, o kiti pasitraukė į kalnus. Generolo įsakymu ant miesto rotušės bokšto iškelta Rusijos vėliava.

• Gruodžio 7 d. daugelyje JAV miestų buvo paminėti Japonijos karo lėktuvų antpuoliai Pearl Harbour mieste, Havajuose 1941 m. gruodžio 7 d. Tą puolimą pergyveno apie 9000 amerikiečių veteranų. Jų skaičius vis mažėja. Netikėtame puolime dalyvavo 350 japonų karo lėktuvų. Žuvo 2,436 amerikiečiai kariai.

• Serbijos teismas Nis mieste nuteisė Kosovo provincijos medicinos gydytoją, 50 metų amžiaus Florą Boroviną 12 metų kalėjimo "už priešvalstybinę veiklą". Ji organizavo moteris, kovojo už jų teises serbų valdomoje albanų provincijoje.

• Po sekretorės Madelaine Albright apsilankymo Si-

KIEK REFORMŲ GALI PAKELTI ŽEMĖS ŪKIS?

dė. Tokios "reformos" sukėlė socialinę įtampą, kurios iki to laiko Lietuvos kaime beveik nebuvo.

Raudonajai armijai per Lietuvą antrą sykį persiritus, toks "kaimo proletariatas" sudarė nemažą procentą strybų. Tačiau netrukus prasidėjo vėl kita "reforma", kuomet lietuviškasis kaimas buvo su baisiausiu įnirčiu naikinamas, o savarankiški ūkininkai per prievartą varomi į kolchozus.

Griuvus Sovietų Sąjungai, savaime aišku, turėjo sugriūti ir jų įvesta kolchozinė sistema. Tą sistemą reikėjo keisti, bet ne ją išvogti ir išgriauti. Man Lietuvoje apie tai pasakojo tie, kurie apie tai geriau žinojo. Anais laikais tikrų kainų nebuvo. Kolchozui traktorius galbūt kainavo 1500 rublių. Taip ir buvo inventoriaus knygoje įrašyta. Kuomet prasidėjo "prichvatacija", tai rublio vertė jau buvo katastrofiškai kritusi. Bet ne inventoriaus knygoje! Dabar pasakojama, kad tie, kurie prie to priėjo, už traktorių sumokėdami pilną jo inventorinę kainą, faktiškai tik 12-15 litų temokėjo. Ir prie tokio "pirkėjo" prikišti negalima, kadangi jis "pilną kainą" sumokėjo.

To meto spaudoje buvo rašoma, kad traktorius beveik masiškai į Gudiją ir Lenkiją gabeno. O po metų Lietuvoje pradėjo dejuoti, kad nėra su kuo žemę dirbti. Kanadiečiai nežinodami, kur tie traktoriai dingę, pradėjo aukas rinkti ir

traktorius (vietoje "prichvatuotų") siųsti.

Dar pirmoji Vagnoriaus vyriausybė pradėjo žemės "reformą". Tai būtų jau 5-oji – šiame šimtmečiu. Specialiai rašau šį žodį kabutėse, nes Tarptautinių žodžių žodynas taip aptaria: "Reforma (lot.) – pagerinimas, pakeitimas, pataisymas, pertvarkymas". Tai kas Lietuvoje vyko, buvo ne pataisymas, o veikiau išardymas, sunaikinimas ir tiesiog organizuotos netvarkos kūrimas.

Algirdas Saudargas prieš Seimo rinkimus lankėsi Ateitininkų namuose, Lemonte. Ir tarp kitko, jis taip pasakė:

– Kaimo socialinį klausimą spėsime, dalindami žemę po 3 hektarus.

Tą susitikimą aprašydamas pažymėjau, kad tai bus ne problemos sprendimas, bet jos kūrimas. Juo labiau, kad tą darbą vykdė sovietiniai matininkai, kurie tur būt sąmoningai tuos sklypelius taip išdalino, kad daugelyje vietų prie jų nebuvo numatytas priėjimas. Be to, tie, kurie Lietuvos vyriausybės ir valdininkų teisingumu tikėjo, sklypus gavo už 3-4 km nuo namų. Tad ir nenuostabu, kad Lietuvos pakelės piktžolėmis apaugusios. To, pavyzdžiui, Latvijoje, vykdamas į Rygą, beveik nepastebėjau. Atrodo, kad žemę komunistai dalino:

– Norėjai žemės – tai dabar užsprink!

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

rijoje ir jos derybų su prezidentu Hafez Assad, padidėjo vilčių, kad Sirija įsijungs į Palestinos taikos derybas. Izraelio darbo partijos atstovų suvažiavime premjeras Ehud Barak pažadėjo atgaivinti derybas su Sirija dėl Golano aukštumų. Sakoma, kad per pasikėsinimą nušautas buvęs Izraelio premjeras I. Rabin jau buvo pažadėjęs perleisti Sirijai 1967 metų kare okupuotas žemes. Prezidentas H. Assad yra pasakęs, kad neatiduos nė vieno centimetro sirų žemės.

• Belgijoje įvyko sosto įpėdinio princo Philippe vestuvės. Belgai labai šiltai sutiko nuotaką Mathilde, nes ji – pirmą istorijoje Belgijoje gimusi mergaitė, tapusi princese. Jos profesija – neigaliųjų vaikų mokytoja.

• Federalinis JAV teismas išteisino penkis kubiečius, kurie organizavo ekspe-

diciją į Venesuelą ir planavo ten nužudyti Kubos diktatorių Fidel Castro. Pasikėsinimas turėjo įvykti 1997 m. Kaltinamieji buvo kubiečiai – išeivijos veikėjai.

• Gruodžio 11 d. Kroatijos valstybinė televizija paskelbė, kad ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos mirė prezidentas Franjo Tudžman, išvedęs Kroatiją į nepriklausomybę. Sausio 3 d. Kroatija rinks parlamentą, o netrukus po to bus renkamas ir valstybės prezidentas.

• Gruodžio 10 d. Švedijos sostinėje karalius Carl Gustaf XVI įteikė laimėtojams Nobelio premijas. Taikos premija buvo įteikta "Gydytojų be sienų" organizacijai, kurios nariai dirba karų ar gamtos nelaimių nuniokotose pasaulio vietovėse.

• Japonijoje spauda paskelbė, kad karališkoji sosto įpėdinio šeima laukia kūdikio.

DOROVINĖS KULTŪROS SKERSVĖJUOSE

Dahrendorf, Ch. Taylor, F. Lyotard ir kitų darbuose.

Lietuviai į pasaulio civilizuotų tautų bendriją įsiliejo kaip žemdirbių tauta. Žemdirbystė ir su ja susijęs bendruomeniškumas tarsi savaime ugdė patvarią dorovę. Pats žemdirbio darbas, jo santykiai su kitais, tiesioginis sąlytis su gamta reikalavo elgtis sąžiningai. Kartu su urbanizacijos ir industrializacijos procesais, su vartojimo augimu į žmonių santykius įsiterpus daugybei tarpinių grandžių, padėtis sparčiai ėmė keistis. Tradicinės dorovės pamatai ėmė ženkliai griūti (ir buvo specialiai griunami) sovietinės okupacijos metais.

Ilgai gyvenus šalia dirbtinų, jėga primestų "autoritetų", t.y. sovietinės pabaisos šešėlyje ir pagaliau iš jos išsivadavus paaiškėjo, jog žmogus jau yra apskritai linkęs neigti bet kokius autoritetus, tarp jų – ir moralinius. Gal tas pasikeitimas ir nebūtų labai blogas, jeigu žmogus, atmesdamas "autoritetus", pats sugebėtų prisiimti ne tik atsakomybę už savo veiksmus naštą, bet dar ir sugebėtų dorovinių santykių srityje bendradarbiauti su kitais. Betgi tokių bruožų šiandien aiškiai stokojama! Prie šios padėties apsunkinimo dar prisidėjo ir ypač dideli sociali-

(Atkelta iš 1 p.)

niai bei politiniai pokyčiai, sukėlę nepastovumo būseną...

Žodžiu, lietuvių tautos tradicinės dorovės pamatai buvo išklibinti jai primestų aplinkybių. Tačiau juk ir visas krikščioniškasis pasaulis, ištisus du tūkstančius metų rėmėsis Dekalogu, kurio teiginiais nedaug kas drįso net suabejoti, šiandien taip pat aiškiai yra pasikeitęs. Šiandien net ir nuoseklaus moralisto pozicija yra susvyravusi. Ją iš visų pusių klibina tradicinių dvasinių dorovinių vertybių nužeminimas. Tiek visuomenės, tiek ir atskiro žmogaus gyvenime vis giliau šaknis suleidžia dorovinis santykinumas, formuodamas, ko gero, vieną iš pačių dramatiškiausių, kiekvieną žmogų liečiančių socialinės įtampos laukų.

Šiandien mes esame pakankamai griežti vertintojai tų, kuriems patikėta valdžia ir jos priemonės. Mes skrupulingai stebime jų veiksmus ir bet kokią nukrypimą nuo įsivaizduojamos normos esame linkę vertinti kaip jų profesionalumo stoką. Dar dažniau tokius nukrypimus vertiname kaip prasilenkimą su dorove. Tačiau ar galėjo susiformuoti normali etinė kultūra, jeigu sovietiniais metais žmogus,

ypač kokio nors rango vadovas buvo priverstas nuolatos laviruoti tarp galimo ir negalimo, tarp jo veiksmus apibrėžiančio plano ir savo galimybių; tarp savo sąžinės balso ir įsiteikimo viršesniajam?

Kas atsitiko, kai tokie priverstiniai etinės kultūros pokyčiai persipynė dar ir su gana staigiai išbrovusiomis naujomis technologijomis bei naujais darbo organizavimo metodais, vertinusiiais žmogų tik kaip "statybinę medžiagą" ("darbo jėgą") ir tuo stiprinusi jo visišką pajungimą supersistemai? Jeigu šimtmečių nugludinti doroviniai įsitikinimai buvo ignoruojami ne tik nesenos, jau istorijon nuėjusios, bet ir dabartinės praktikos? Pagaliau, jeigu tradicinis, žmogiškųjų santykių šiluma, betarpiškumu ir elgsenos sunorminimu alsavęs bendruomeniškumas nyko ir tebenyksta, užleisdamas savo pozicijas šaltam, pragmatiškam organizacijų "bendruomeniškumui"?

Taigi, dorovinis santykinumas, besikėsinantis pakeisti tūkstantmečius atlaikiusį Dekalogą, tampa šiuolaikinės visuomenės gyvenimo, daugelio žmonių elgsenos norma. Deja, tai yra tokia "norma", kuri lemia žmogaus susidvejimą ir jo vidines kančias.

PASAULIS IR LIETUVA

* **BALTIJOS VALSTYBĖS – Į EUROPOS SAJUNGA.** Baltijos valstybių pareigūnai sveikina Europos Sąjungos vadovų sprendimą pakviesti Latviją ir Lietuvą pradėti derybas dėl narystės ES, nepaisant Rusijos mėginimo "paskutinę akimirką" sutrukdyti Latvijos siekiams. Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga sakė, kad tai – istorinė diena Latvijai, kuri "sugrįžo į Europą". Lietuvos Užsienio reikalų viceministras Vygaudas Ušackas pareiškė, jog tikimasi, kad pačioje ES bus įvykdytos atitinkamos reformos, būtinos jos plėtimui. Estijos URM atstovas pareiškė, kad Latvijos ir Lietuvos pakvietimas pradėti derybas dėl prisijungimo prie ES palengvins Estijos derybas. Latvijos užsienio reikalų ministerija iškvietė Rusijos ambasadorių Aleksandrą Udalcovą, ir pareiškė jam, kad Latvija laiko Maskvos pareiškimą dėl rusų mažumos diskriminacijos kišimusi į Latvijos vidaus reikalus. (REUTERS)

* **BAŽNYČIA VERTINA PADĖTĮ.** Vilniuje įvyko Lietuvos bažnyčių hierarchų susitikimas su Prezidentu Valdu Adamkumi. Jame buvo svarstomi ir Lietuvos stojimo į NATO ir ES klausimai. Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius atkreipė V. Adamkaus dėmesį į tai, kad šalyje yra daug neteisengumo, didelė nelygybė tarp žmonių. Stačiatikių bažnyčios Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupas Chrizostomas tvirtino, kad jam iš valstybės nereikia jokios materialinės pagalbos, o tik gerų ir veikiančių įstatymų. (ITAR-TASS)

* **HELSINKIO PAREIŠKIMAS.** Helsinkyje vykstančiame Europos Sąjungos viršūnių susitikime ES šalių vadovai aštriai kritikavo Rusijos karinę kampaniją Čėčėnijoje. ES pareiškime sakoma, jog kovojant prieš terorizmą negalima griauti miestų, iš jų išvaryti gyventojų, o taip pat laikyti visus gyventojus teroristais. ES vadovai paragino Rusiją nutraukti bombardavimą ir jėgos naudojimą prieš civilius Čėčėnijos gyventojus, ir pareiškė Maskvai, kad ši nevykdytų savo ultimatumo prieš Grozne esančius civilius. Rusijos vyriausybė raginama pradėti politinį dialogą su išrinktais Čėčėnijos atstovais, bei leisti atgabenti humanitarinę pagalbą. (DPA)

* **PAREIŠKIMO NEUŽTENKA.** Čėčėnijos vyriausybės nuolatinis atstovas Danijoje Usman Ferzaul tvirtina, kad ES viršūnių pareiškimas dėl Čėčėnijos yra nepakankamas. "Tai tik rekomendacija. O kas yra rekomendacija Rusijai? Niekas", – sakė jis spaudos konferencijoje. (DPA)

* **ŠVELNUMO RODYMAS.** NATO generalinis sekretorius George Robertson sakė, jog nekykla klausimo, kad NATO dėl konflikto Čėčėnijoje sustabdytų ryšius su Rusija. Pasak jo, "rusai neužsiima etniniu valymu". Diplomatai teigia, jog derinant NATO ministrų susitikimo baigiamojo komunikato tekstą, prireikė dviejų valandų diskusijų, kad tekste liktų žodis "smerkti". Pasak diplomatų, komunikato kalba buvo sušvelninta JAV prašymu. (REUTERS)

* **KAS IŠKLAUSYS ČEČĖNUS?** ESBO pirmininkas Knut Vollebaek Nazranės (Ingušija) aerouoste pareiškė, kad galėtų dalyvauti kaip tarpininkas Rusijos ir Aslano Maschadovo derybose. Čėčėnijos prezidentas Aslanas Maschadovas paragino K. Vollebaek susitikti. "Jeigu Europa nerimauja dėl čečėnų tautos, kuriai gresia fizinis sunaikinimas, likimo, ESBO pirmininkas turi išklausti ne tik tą šalį, kuri bombarduoja taikius miestus ir kaimus, bet ir Čėčėnijos prezidentą", sakė jis. Tačiau Maskva nesutinka su užsienio tarpininkavimu sprendžiant Čėčėnijos konfliktą. (ITAR-TASS)

* **A. LEBEDŽIO VERTINIMAS.** Visuomeninės taikos misijos Šiaurės Kaukaze vadovas Krasnojarsko krašto gubernatorius Aleksandr Lebedj laikraštyje "Moskovskij komsomolec" teigia, kad "kažkam naudinga", jog Rusija būtų nuolatinėje karo būklėje. Chasavjurto susitarimai su Čėčėnija davė nuostabų šansą, tačiau jie nebuvo išnaudoti. Turėdama milžinišką represinį aparatą, Maskva "patyrė fiasko kovoje su teroru", nes neįrodyta, kad sprogdino čečėnai. (INTREFAX)

* **MASKVA DŽIŪGAUJA.** Rusijos atstovas Europos Tarybos Parlamentinėje asamblėjoje Nikolaj Fiodorov sakė, kad asamblėjos pareiškimas dėl Rusijos veiksmų Čėčėnijoje nenumato Rusijos narystės sustabdymo Europos Taryboje. Pasak jo, asamblėja nepaklausė Baltijos valstybių, Čekijos ir Lenkijos, kurios reikalavo imtis prieš Rusiją rimtų priemonių. (ITAR-TASS)

* **RUSIJOS KARINIAI PASIRENGIMAI.** Rusijos vyriausybė, manydama, kad tik karinis-pramoninis kompleksas gali paskatinti ekonomikos atgimimą, nusprendė ateinančiais metais dvigubai padidinti užsakymus karinėms įmonėms, pranešė vicepremjeras Ilja Klebanov. (ITAR-TASS)

* **NAUJOS RAKETOS.** Saratovo srityje kovinės parengties laikotarpį pradėjo strateginės paskirties pulkas su 10 moderniausių raketinių kompleksų Topol-M. (INTERFAX)

VIETOS SAVIVALDA

Dr. Leonas Milčius

Kai kalbame apie demokratiškų valstybių piliečių teises, visada suprantame jų teisę rinkti valstybės vadovą (prezidentą, premjerą) ir atstovus į svarbiausias valstybės valdymo institucijas (parlamentą, jo aukštuosius ar žemuosius rūmus). Ne mažiau svarbi ir jų teisė savarankiškai tvarkyti vietą: dalyvauti formuojant miesto tarybą ar kokią kitą savivaldybės instituciją, teisę patiems spręsti, kas taps jų aukščiausiais pareigūnais: gubernatoriumi, meru, šerifu, kas vadovaus miestui, valstijai, netgi didesniai kaimui ar gyvenvietei.

Pirmąjį naujojo šimtmečio ir tūkstantmečio pavasarį – 2000-ųjų metų kovo 19 d. – Lietuvoje vyks savivaldybių tarybų rinkimai.

1. Lietuvos teritorijos administracinių vienetų reforma

Sovietų laikais Lietuvoje buvo įvestas dviejų lygių vietinis valdymas: aukštesnis (rajonų) ir žemesnis (apylinkių). Dėl nedemokratiškos rinkimų sistemos (vienas, iš anksto parinktas kandidatas į vieną vietą) kalbėti apie kokią nors savivaldą tame laikotarpyje net nėra prasmės.

Nuo 1995 metų, išgaliojus naujam Vietos savivaldos įstatymui, susiformavo vieno lygio sistema. Tuo pat metu buvo vykdoma ir teritorijos administracinė reforma. Dar 1993 metais pagal parengtą Lietuvos Respublikos teritorijos administracinės reformos projektą bei atliktus kelių projektų ekonominius skaičiavimus, vietoje iki tol buvusių 11 respublikos miestų ir 44 rajonų bei 530 apylinkių, rajoninių miestų ir miesto tipo gyvenviečių buvo pasiūlytas 10 apskričių ir 93 savivaldybių variantas. Toks apskričių skaičius ir dydis atitinka vidutinius Europos Sąjungos šio lygmens administracinius vienetus, bet sa-

vivaldybės liko dvigubai didesnės negu Vakarų šalyse. Kai kas įrodinėja, kad tokia reforma yra ekonomiškai, nes reikia organizuoti mažiau rinkimų ir išlaikyti mažiau valdininkų. Bet taip pat aišku, kad žmonėms lieka mažiau savivaldos, t. y. jie turi mažesnes galimybes daryti apčiuopiamą įtaką savo miestelio ar gyvenvietės reikalų tvarkymui.

Vykdam 1994 metais Seimo priimtą nutarimą "Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo įgyvendinimo", buvo sudaryta komisija, kuri turėjo parengti naujų savivaldybių steigimo programą. Pagal šios komisijos parengtą pirmąjį projektą, buvo numatyta dviem etapais pertvarkyti teritorijos administracinius vienetus. Pirmajame, kuris vyko 1995 metais, buvo suformuota 10 naujų aukštesniųjų administracinių vienetų – apskričių, panaikintos visos apylinkės, o 11 miestų ir 44 rajonai pavadinti 55 savivaldybėmis. Prie jų vėliau priskirta ir 56-oji – Visagino (atominės (Nukelta į 5 p.)

VIETOS SAVIVALDA

elektrinės) miesto savivaldybė. Antrajame etape buvo planuojama artėti prie europinių standartų, t. y. įkurti šiek tiek daugiau savivaldybių – mažesnių, negu dabartiniai rajonai.

Suprantama, kad bet koks nusistovėjusių teritorijų priklausomybės kaitaliojimas atskiriant miestelius ar kaimus nuo vienos savivaldybės arba apskrities ir priskiriant kitai, suardant tradicinę priklausomybę, iprastines buitines-socialines struktūras, gyventojams būtų sunkiai suprantamas ir priimamas. Todėl antrąjį administracinės reformos etapą planuojama vykdyti palaipsniui – dviem pakopomis. Pirmąją pakopą buvo ketinta baigti 2000 metais kartu su naujais rinkimais į savivaldybių tarybas, o antrąją – 2003 metais – su sekančiais rinkimais.

Anksčiau pirmoje pakopoje buvo siūloma didžiųjų miestų (Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės) savivaldybės žymiai padidinti, priemiestines rajonų dalis sujungiant su miestais. Likusiose, labiau nutolusiose dalyse planuojama sudaryti naujas savivaldybes, prie jų prijungiant kai kurias gretimų rajonų gyvenvietes. Taip vietoje dabar esančių Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Marijampolės miestų ir tokių pat rajonų savivaldybių, turėjo likti po vieną. Pavyzdžiui, vietoje Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybių turėjo atsirasti bendra Kauno savivaldybė. Už kokių 20 kilo-

(Atkelta iš 4 p.)

metrų nuo didžiųjų miestų turėjo atsirasti naujos savivaldybės: Kalvelių, Nemenčinės, Vilkijos, Kuršėnų, Ramygalos, Daugų, Simno, Kalvarijos ir Kazlų Rūdos. Be to, dar buvo planuota įsteigti 8 naujas savivaldybes – Ariogalos, Elektrėnų, Pagėgių, Rietavo, Vievio, Kybartų, Veisiejų ir Merkinės. Tokiu būdu, užbaigus teritorijos administracinio pertvarkymo antrojo etapo pirmąją pakopą, bendras savivaldybių skaičius būtų sudaręs 67. Vėliau, t. y. antroje pakopoje buvo siūloma įsteigti dar 25 naujas savivaldybes.

Tačiau pasirodė, kad rengti pertvarkos programas yra žymiai lengviau, negu jas įgyvendinti. Šiuo metu komisija Vyriausybės svarstymui yra pateikusi jau penktąjį antrojo etapo – naujų savivaldybių steigimo programos – variantą. Šiandien dar sunku pasakyti, koks galėtų būti kitų numatomų steigti savivaldybių likimas, kokia eile jos būtų steigiamos: ar pagal nuotolį nuo jau esančios savivaldybės, ar pagal naujos savivaldybės centro dydį, ar pagal gyventojų skaičių projektuojamoje savivaldybėje. Ir vis tik svarbiausiu kriterijumi turėtų būti pačių gyventojų apsisprendimas, jų sutikimas steigti naują savivaldybę arba likti įprastoje teritorinėje ir administracinėje priklausomybėje. Artimiausi savivaldybių tarybų rinkimai tikriausia vyks dabartinės 56-os savivaldybės.

Svarstant administracinės

reformas tenka papriekiaistauti, kad pasirinktas principas – **mechaniškai** prisiderinti prie Europos Sąjungos šalių struktūrų, yra abejotinas. Kas tiko Rytams ar tinka Vakarams, ne visada gerai Lietuvai. Reikia palyginti, pavyzdžiui, Prancūzijos, Vokietijos, Austrijos ar kurios kitos Europos šalies istorines savivaldos tradicijas bei formas ir suprasime, kad jos negali būti beatodairiškai perkeltos į Lietuvą. Visų reformų pagrindinis išeitis **taškas privalo likti savi valstybiniai, ekonominiai, pagaliau tautiniai interesai**. Per pastarąjį šimtmetį, savo nelaimei, Lietuva pergyveno tikriausiai daugiau nei dešimtį teritorinių perdalinimų, didinimų ir mažinimų. Gal todėl mes taip ir neišugdėme tikrų savo rajono, miesto ar gyvenvietės patriotų, nes niekas nėra garantuotas, kad tą ar kitą dieną neatsidurs kitoje priklausomybėje. Ryžtantis reformai, pirmiausia būtina labai kruopščiai viską pasverti, įsitikinti jos būtinumu, tinkamai pasirengti, gauti gyventojų pritarimą (gal net surengti patariamąjį referendumą), o reformą atlikti greitai ir ryžtingai.

Esmė slypi ne tame, kur ar kokio dydžio bus savivaldybė. Svarbiausia, ar ten iš tikrųjų bus įgyvendinta pilnateisė bei veiksminga pačių piliečių savivalda. Sunku pasijusti valstybės šeimininku, atsakingu piliečiu, jei nėra galimybės dalyvauti, tvarkant paprasčiausius savo miestelio ar gyvenvietės reikalus.

ALTS Los Angeles skyriaus veiklos 50-metis

Antanas Mažeika

4

1991 m. skyriaus valdyba pakvietė narius ir losandželičius pasiklausti svečio iš Floridos, visuomenininko Viliaus Braženo paskaitos: "Politinių įvykių eiga šių dienų Lietuvoje ir Amerikoje"

1991 m. Los Angeles mieste apsilankė Lietuvos Aukščiausios tarybos deputatė dr. Rasa Rastauskienė. Tautininkams tai buvo necilinė politinė atgaiva.

Skyriaus veiklos sukakčių renginiai:

Suruoštas Los Angeles skyriaus 15 metų veiklos sukakties minėjimas-pobūvis. Pagrindinis kalbėtojas – Alfonsas Latvėnas.

Iškilmingai paminėta Los Angeles skyriaus 25-rių metų sukaktis. Pagrindinis kalbėtojas – dr. Petras Pamataitis.

Surengtas skyriaus 30 metų veiklos minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju buvo ilgametis skyriaus veikėjas ir tuometinis ALT s-gos valdybos vicepirmininkas agr. Bronius Dūda.

Surengtas skyriaus veiklos 35-rių metų sukakties minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas vienas iš 5-ių dar tebegyvenančių skyriaus steigėjų ir tretysis to skyriaus pirmininkas Bronius Gediminas.

Tikroji tautinės idėjos organizacinė veikla reiškėsi skyriaus narių susirinkimuose, nes čia buvo sudaromi veiklos planai, renkamos valdybos ir įgyvendinami visi nutarimai.

Sumanymų įgyvendinimui visada trūkdavo lėšų. Kaupdamas jas, skyrius rengė gegužines, renginius, pobūvius bei Naujų Metų pokylius. Šie renginiai buvo gerai paruošti ir sutraukdavo nemažą skaičių narių ir svečių. Gautas pelnas padėjo plėtoti savąją veiklą ir remti "Dirvos" leidimą, knygos "Tautinės minties keliu" leidimą, filmo apie Prezidento Antano Smetonos gyvenimą filmo paruošimą bei teikti paramą kitai lietuviškai veiklai.

Laikui bėgant, mūsų narių amžius didėjo, atsirado daug progų pagerbti vyresnius už tautinės minties kelyje atliktą gražią veiklą ir pažymint jų amžiaus jubiliejines sukaktis. Skyrius yra surengęs pagerbimus buvusiam Lietuvos Generaliniam Garbės konsuliui dr. Julijui Bielskiui, mjr. Kostui Liaudanskui, agr. Broniui Dūdai,

rašytojui Broniui Railai, Rūtai Sakienei, inž. Antanui Mažeikai, Jonui Petroniui, Ramūnui Bužėnui ir Vincui Juodvalkiui.

Atgavus Lietuvos Nepriklausomybę, skyrius tiesiogiai ir per sąjungos valdybą yra stipriai parėmęs Lietuvos tautininkų veiklą ir jų spaudą. Šį rėmimą tęsia ir dabar.

Šiuo metu skyriaus sąrašuose yra 50 narių. Vyresnio amžiaus nariai ne visada dalyvauja susirinkimuose bei renginiuose. Tačiau skyrius tęsia savo veiklą su ta pačia energija ir nepasiduoda pesimizmui. Skyriaus sąraše yra: 3 Sąjungos garbės nariai, 2 buvę Sąjungos pirmininkai, 4 Sąjungos tarybos nariai. Šiuo metu skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė Rūta Sakenė, vicepirmininkai – Juozas Raibys ir Irena Bužėnienė, sekretorė Gražina Raibienė ir išdininkas Ramūnas Bužėnas.

1949-1999 metais

ALTS Los Angeles skyriaus buvę pirmininkai:

1949 ir 1950 m. – Petras Žilinskas (2 kadencijos);
1951 m. – Jonas Uždavinys;
1952 m. – Kazimieras Lukšys;
1953, 1958 ir 1959 m. – Bronius Gediminas;
1954, 1955 ir 1967 m. – Alfonsas Latvėnas;
1956, 1970 ir 1971 m. – Dr. Juozas Jurkūnas;
1957 m. – Petras Pamataitis;
1960 m. – Ambrozė Žatkus;
1961-1965, 1972-1976 m. – Antanas Mažeika (10 kadencijų);
1966 m. – Vanda Mažeikienė;
1968 ir 1969 m. – Bronius Dūda;
1977 ir 1978 m. – Feliksas Masaitis;
1979 m. – Jonas Steikūnas;
1980 m. – Jonas Petronis;
1981, 1983-1989, 1995-1999 m. – Rūta Sakenė (13 kadencijų);
1982 m. – Jonas Mockus;
1990-1992 m. – Liucija Mažeikienė;
1993 ir 1994 m. – Dr. Povilas Švarcas.

Skyrius gražiai bendradarbiauja su visomis Los Angeles esančiomis lietuviškomis organizacijomis. Skyriaus nariai aktyviai dalyvauja ir kitose organizacijose.

(Nukelta į 6 p.)

Lietuvos ambasados pranešimas APDOVANOJIMAS KUNIGUI KAZIMIERUI PUGEVIČIUI

Washington, DC. Gruodžio 17 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone iškilmingai įteiktas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordinas Baltimorės St. Vincent de Paul bažnyčios kunigui Kazimierui Pugevičiui. Šis garbingas Lietuvos valstybės apdovanojimas kunigui K. Pugevičiui suteiktas Prezidento Valdo Adamkaus dekretu šių metų vasario 1 d. – Vasario 16-osios – Lietuvos valstybės

atkūrimo dienos proga už asmeninius nuopelnus, siekiant Lietuvos nepriklausomybės, ginant žmogaus teises ir laisves okupuotoje Lietuvoje.

Kunigas K. Pugevičius kartu su kitais JAV lietuviais organizavo ir rėmė "Lietuvos Katalikų bažnyčios kronikos" žinučių slaptą gabenimą iš sovietų okupuotos Lietuvos į JAV, vertė jas į anglų kalbą ir spausdino bei platino JAVose, įkūrė "Lietuvių religinės šalpos" organizaciją ir jai va-

dovavo.

Garbingą Lietuvos apdovanojimą kunigui K. Pugevičiui įteikė Lietuvos ambasadorius Jungtinės Valstijos Stasys Sakalauskas. Iškilmės dalyvavo Baltimorės St. Vincent de Paul bažnyčios klebonas Richard Lawrence, Lietuvos diplomatai, Baltimorės ir Vašingtono lietuvių bendruomenių atstovai, dvasininkai.

Paruošė Rolandas Kačinskas

Didžiai gerbiame mūsų rėmėjai!

Visų Klaipėdos universiteto bibliotekos skaitytojų ir darbuotojų vardu siunčiame Jums kuo nuoširdžiausius sveikinimus, sulaukus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų! Linkime stiprios sveikatos ir daug šviesių gyvenimo akimirkų ateinančiais metais!

Su pagarba

Bibliotekos direktorė Janina Pupelienė

LIETUVOS REFORMŲ DEŠIMTMETIS

Prof. Valdas Samonis

5

Quo vadis, valstybė?

Pasirodo, kad daugeliu atvejų tokia ekonomika tik atrodė stipri, nes valstybė bandė užglostyti, "po kilimu pašluoti" jos problemas. Tačiau matome, kad toks valstybės vaidmuo neišėjo į gerą net ir Azijos ekonomikai, nors tai ji buvo laikoma pavyzdine. Mums, ekonomistams, reikėjo muštis į krūtinę, nes daugelis iš mūsų žavėjosi tuo 30 metų veikiančiu Pietryčių Azijos modeliu: žiūrėkite, ten ir nelygybė mažesnė, ir solidarumas didesnis, ir jos auga, ir auga, ir auga. Pasirodo, tikrai užaugo burbulas, kuris ir trūko.

Vienu žodžiu, grįžtu prie išeities taško. Vakarų tipo rinkos ekonomika – tai Lietuvos tikslas ir jo reikia siekti. Viena iš priemonių jam pasiekti yra atitinkamas valstybės vaidmuo. Vadinasi, jau nebe industrinė politika, nebe mikrovaldymas, kuris tik biurokratams suteikia galimybių pasipelninti, rėkiant apie valstybės interesų plėtojimą, o institucijų kūrimas, bendrai kalbant, sąlygų rinkos ekonomikai plėtimas.

Tarp jų labai svarbus yra švietimas, ypač iki vidurinio lygio. Universitetai jau gali būti labiau komerciniai. Jie iš dalies gali užsidirbti pinigų, bendradarbiaudami su Lietuvos verslu, valdžia ir su pasauliu. Taip būtų dar geriau. Labai svarbi ir sveikatos apsauga, ypač pasiremiant efektyviu prevenciniu modeliu, kaip pavyzdžiui, Kanadoje. Labai svarbus yra bendro valstybės įvaizdžio gerinimas pasaulyje, kad valstybė sugebėtų savo žmonių darbą gerai parduoti, pasiremiant efektyviu prevenciniu modeliu, kaip pavyzdžiui, Kanadoje. Labai svarbus yra bendro valstybės įvaizdžio gerinimas pasaulyje, kad valstybė sugebėtų savo žmonių darbą gerai parduoti, pasiremiant efektyviu prevenciniu modeliu, kaip pavyzdžiui, Kanadoje.

ALTS Los Angeles skyriaus veiklos 50-metis

(Atkelta iš 5 p.)

Kai kurie iš jų net yra tų organizacijų vadovai. Pavyzdžiui, "Pensininko" redaktorius – Karolis Milkovaitis, Lietuvių respublikonų sąjungos pirmininkė – Liucija Mažeikienė, Tautinių namų pirmininkas – Jonas Petronis, Lietuvių kredito kooperatyvo (bankelio) pirmininkas – Vincas Juodvalkis, LKV "Ramovės" pirmininkas – Antanas Mažeika. Lietuvos Gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas taip pat yra mūsų skyriaus narys. Tai

giama atitinkamai juos pristatyti, pavyzdžiui, Europos Sąjungai?

Gal būtų ta Lietuvos strategija nebuvo vienoda? Vargu, ar ji galėjo būti tokia, nes keičiasi politinės jėgos, keičiasi požiūris į ūkio pertvarkymą. Vargu, ar koks nors genijus prieš dešimt metų galėjo sugalvoti tokią vieningą strategiją, kurią dabar visi įgyvendintume, nebūtų jokių problemų, jokių diskusijų, esminių pataisų. Demokratijoje taip nevyksta.

Galima kalbėti apie Pinočeto variantą, dėl kurio dar ir šiandien diskutuojama. Gal būtų jis Rusijai ir tinka, bet demokratijai, deja, ne. Lietuvos kryptis maždaug yra teisinga – į Vakarų tipo rinkos ekonomiką. Tos strategijos elementai kartais geriau parenkami, kartais blogiau. Bet svarbu tai, kad pažanga yra. Nėdelei valstybei – Lietuvai – labai svarbu parduoti savo laimėjimus užsieniui, o tam reikia labiau išryškintos ir labiau sutelktos strategijos, ypač einant į Europą. Iš visų problemų, kurias Lietuva patiria savo kelyje ar klystkeluose į rinkos ekonomiką, sugebėjimas parduoti savo pasiekimus yra didžiulė užduotis. Šiandieninis pasaulis – tai "globalinis skaitmeninis kaimas" (*global digital village*). Globaliniame kaime labai svarbu "gerai atrodyti". Tai patvirtina ir Estijos reformų istorija. Pasaulyje taip jau yra: įvaizdis beveik viską nulemia (*image is everything*).

"Neoklasikinės doktrinos" pagrindu vykdomas pokomunistinio ūkio pertvarkymas dažnai buvo ir yra anti-reforminių jėgų kritikuojamas. Tačiau jos tariamas neveiksmingumas nėra įtikinamai paaiškinamas. Kaip tik, pažangiausios reformos (Lenkijoje, Rytų Vokietijoje, Čekijoje, Estijoje) ta doktrina iš esmės ir rėmėsi.

rodo, kad skyrius turi pakankamai gražų skaičių narių, dirbančių įvairioje lietuviškoje veikloje.

Skyriaus pastangomis buvo surinkta ir paruošta mūsų veiklos istorija "Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Los Angeles skyrius. 1949-1999 metų kūrimosi ir veiklos bruožai". Tepriemonė ši knyga atėinančioms kartoms kaip mes, būdami toli nuo savo tėvynės, dirbome, sielojomės ir aukojome savo jėgas tik tau, Lietuva.

Tačiau tai visai nereikia, kad valstybė pokomunistiniame pasaulyje neturi jokio teigiamo vaidmens. Problema yra veikiau tame, kad sumaišomas teigiamas ir neigiamas valstybės vaidmuo. O tokioje maišatyje jau nebeaišku, kaip kad dabar reikalai klostosi.

Kai kam atrodo, kad sisteminis ekonomikos pertvarkymas turi būti papildytas valstybės aktyviu ir nuolatinu kišimusi, kai siekiama gana detalčiai nustatyti "pažangią" pramonės arba visos ekonomikos šakų struktūrą. Iš tikrųjų, kai kuriose Vakarų šalyse (Japonijoje, Prancūzijoje) valstybė per savo industrinę politiką bandė švelninti ir gana netiesioginiais būdais įtakoti pramonės struktūrą. Tačiau net jeigu vienoje ar kitoje valstybėje industrinė politika davė kažkokių teigiamų rezultatų (nors tai ginčytina), tai visgi tėra tik išimtys, patvirtinančios priešingą taisyklę. Pasaulio mastu patyrimas šioje srityje yra neigiamas. Jau da-

bar aišku, kad valstybė (jos biurokratai) nesugeba teisingai išrinkti perspektyvių ekonomikos šakų ar įmonių (*pick winners*).

Palyginus su rinka, valstybiniai biurokratai neturi šioje srityje jokio pranašumo. Jų sprendimai beveik visada yra blogesni už rinkos jėgų išaiškintas tendencijas. Be to, industrinės politikos vedimas reikalauja gan tobulos technologinės, ekonominės ir politinės informacijos sistemos, kurios pokomunistinėse šalyse nėra ir dar ilgai nebus. Reikia lėšų, kurių nei Lietuvos, nei kitų persitvarkančių šalių biudžetai dar ilgai neturės. Ne mažiau svarbu ir tai, kad industrinei politikai vesti reikia turėti daug gerai išlavintų specialistų (vadybininkų, finansininkų, ekonomistų ir t.t.), o jų nepakanka net patiems būtiniausiems valstybės veiksams, kaip fiskalinė ir monetarinė politika, gynyba, švietimas, sveikatos apsauga, institucijų ugdymas.

Lietuvoje, kurioje dar ge-

rai matomi sovietinės ekonomikos įpročiai, industrinė politika atvestų prie valstybės (suprask: visagalių biurokratų) "matomos rankos" (*visible hand*) sustiprinimo. Ir vėl valstybė pradėtų diktuoti, ką reikia gaminti, kiek žmonių tam tikslui įdarbinti, kiek jiems mokėti (prisiminkite garsų 1997 m. Lietuvos įstatymą dėl algų minimumo!), kokią technologiją vartoti ir t.t.

Tuo labai apsidžiaugtų senos struktūros ir įvairaus plauko pelnagaudžiai (*rent-seeking*) biurokratai, kuriems ateitų "seni geri laikai", išskirtų naujos galimybės, prisidengiant "naudos visuomenei" arba "pažangos" šūkiais, prisipildyti savo kišenes, apiplėšiant daugumą Lietuvos gyventojų. Geriausiu atveju, iš to išeitų ne reguliuojama konkurencinė rinkos ekonomika, o sovietinio tipo ekonomikos ir rinkos ekonomikos hibridas. Lyg pagal Leniną: "žingsnis – pirmyn, du žingsniai – atgal".

Iš XIII Amerikos lietuvių kongreso
KĄ REIŠKIA "DIRBTI SUTARTINAI"?

Noriu priminti, kad praėjusioje vis dėlto tarp organizacijų ir veikėjų iš dalies būta sutartinumo, dirbant Lietuvai.

Kai VLIK'as persikėlė į Ameriką, o vėliau įsikūrė Bendruomenė, atvykusieji jau rado jau senųjų Amerikos lietuvių – ALT'o veikėjų – pramintus pagrindinius Lietuvos išlaisvinimo kelius. Pavyzdžiui, nors laikoma, kad rengiamos politinių veikėjų konferencijos buvo nesėkmingos, tačiau bendrai veiklai jos buvo iš dalies naudingos.

Pagaliau, ką reiškia "sutartinai dirbkime Lietuvai"? Nebūtina turime veikti vienu balsu, kaip daugelis galvoja. Galima, kaip chore, tą pačią dainą dainuoti Lietuvos labui – vieni sopranu, kiti ALT'u, bosu ar panašiai. Sutartinumas daug priklauso ir nuo organizacijų pirmininkų, kaip jie be perdėtų ambicijų sugyvena ne tik su savo nariais, bet ir su kitų organizacijų vadovais.

Galiu paminėti, kad ALT'as savo laiką turėjo ryšius su Bendruomene ir su VLIK'u. Turėjo bendrą komitetą bei Fondą lietuvių teisėms ginti, bendrai dirbo, restauruojant Lietuvos Atstovybės rūmus *Washington, DC*. ALT'o atstovas kartu su PLB ir JAV LB dalyvavo komisijoje, sprendžiant Lietuvos pilietybės klausimą Vilniuje.

Be to, prieš 27 metus ALT'o, LB ir VLIK'o atstovai

kartu sėdėjo kalėjime Helsinkio konferencijos metu. Pažymėtina, kad ALT'o komisija, kurią sudarė dr. Jonas Valaitis, dr. Leonas Kriaučeliūnas ir Juozas Skorupskas prieš kokius 15 metų tarėsi su Bendruomene dėl bendros veiklos. Nors tuo nieko nepasiektą, bet parodyta tendencija tartis.

Atsiradimas dviejų bendruomenių *Illinois* valstijoje yra ne ALT'o, o tik pačios Bendruomenės problema, pagaliau taikiai išspręsta.

Man būnant ALT'o pirmininku, teko sutartinai pasirašyti pareiškimus bei atsisaukimus visuomenei su JAV LB pirmininkais Kutkum, dr. A. Razma, A. Gečiu, V. Maciūnu, taip pat su A. Nelsiene, kai ji buvo LB tarybos pirmininke, su B. Nainiu ir VLIK'o pirmininku dr. K. Bobeliu. Tai buvo siekiant bendrų tikslų *Washington, DC* ir skelbiant visuomenei atsisaukimus. Štai pora pavyzdžių:

1988 m. lapkričio 25 d. VLIK'o, ALT'o, PLB ir JAV LB po du atstovus pasirašytas "Pareiškimas visuomenei" dėl okupuotoje Lietuvoje bręstančių įvykių;

1992 m. lapkričio 13 d. JAV LB pirmininko V. Maciūno ir mano, kaip ALT'o pirmininko, pasirašytą atsisaukimą Lietuvos žmonėms, kuris buvo atspausdinta "Lietuvos aide", "Lietuvos ryte" ir "Respublikoje".

Galėčiau priminti ir daugiau pavyzdžių. Pavyzdžiui, tų pačių organizacijų 1991 m. sausio 13 d. bendrą raštą visuomenei ir visų pirmininkų raštą JAV prezidentui ir kt. Be to, minint Vasario 16-ąją Kongrese, *Washington, DC*, ALT'as visuomet į delegacijas kviesdavo ir LB atstovus. Gana nebogi santykiai buvo su LB pirmininku Vytautu Maciūnu.

Taigi, darau išvadą:

DIRBKIME TAIP, KAIP ANKSČIAU: VEIKIME ATSKIRAI, BET SVARBIAIS LIETUVAI REIKALAIS DIRBKIME SUTARTINAI.

Grozvydas Lazauskas

LIETUVIŲ FONDO
PARAMA
"DIRVAI"

Lietuvių Fondo tarybos ir valdybos vardu sveikiname su artėjančiomis Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Suprasdami sunkias lietuvių išeivijos spaudos darbo sąlygas ir įvertindami jos reikšmę Lietuvių Fondo auginime, siunčiame kalėdinę dovaną – 3,500 dol. čekį. Pradedant naująjį šimtmetį bei tūkstantmetį, linkime geriausios sėkmės visuose Jūsų darbuose.

Su dėkingumu ir pagarba

Alė A. Razmienė

Valdybos sekretorė ir reikalų vedėja

Jaunimo puslapis

RAIMONDA

Mūsų nuolatinę autorę Raimondą Mikatavę neseniai užkalbino Lietuvoje leidžiamo žurnalo "Stilius" korespondentė. Raimondai sutikus, šio pokalbį pateikiame ir savo skaitytojams.

Papasakok apie savo dienotvarkę.

Nuo 1994 metų įpratau kasdien keltis 4 val. ryto. Taip galiu nuveikti žymiai daugiau. Kartais rašau, kartais skaitau, o kartais tiesiog geriu kavą ir mąstau. Man tai – pats svarbiausias paros metas. Mano vyras ir dukra keliai apie šeštą valandą ryto. Po lengvų pusryčių, mudvi abi su dukra sportuojame (stengiuosi mankštintis tris kartus per savaitę). Vyras išvyksta į darbą, o aš palydžiu dukrą į mokyklą. Pakeičiu susitinkame kaimynus ir maloniai pabendraujame. Tada grįžtu į nedidelį savo biurą ir sėdu prie kompiuterio: rašau pasiūlymus, pranešimus spaudai, rengiu medžiagą prekybos klausimais, kalbuosi telefonu su savo knygų platintojais ir pirkėjais, ruošiu klausimus savo vedamos televizijos laidos dalyviams, dalyvauju susitikimuose ir seminaruose. Keletą kartų per mėnesį išvažiuoju į kitas valstijas ir reklamuoju savo knygas. Dienos prabėga greitai. Vakaraš laikas, o mano vyras ir dukra vakarieni. Vakarais dažniausiai valgome vakarienę iš trijų patiekalų. Mano vyras mėgsta gaminti valgi, o aš tvarkau indus. Jei "spaudžia" terminai, kartais po vakarienės dar einu padirbėti, bet mano vyrui tai nepatinka. Guluosi anksti – apie 9 val. vakaro.

Koks maistas tau labiausiai patinka?

Mėgstu įvairų maistą, bet labiausiai – aštrų. Patinka meksikiečių, kiniečių, japonų virtuvės patiekalai. Ypatingai mėgstu valgius iš vištienos.

Kaip tu supranti sveiką gyvenimo būdą?

Atsakysiu vienu žodžiu – nuosaikumas. Jei viską sten-

giesi daryti nuosaikiai (nuosaikūs įpročiai, nuosaikus gyvenimo būdas, nuosaikus vaikų skaičius, nuosaikus karjeros siekimas ir t.t.), išvengsi daugelio problemų. Populiarus amerikiečių rašytojas Art Linkletter į dažnai jam užduodamą klausimą, kaip pavyksta tiek daug pasiekti, atsako: "Jau seniai supratau, kad sutaupau labai daug laiko. Jei myliu, myliuosi ir esu susietas santuokos ryšiais su tuo pačiu žmogumi", Problemų bus daug mažiau, jei patys jų neprisišauksime. Neišklysite iš kelio, jei ieškosite ryšio su Dievu ir stengsitės suvokti savo gyvenimo prasmę. Jau dabar pamėginkite parašyti savo nekrologą, užbaigdami tokiais sakiniiais: "Mane atsimins dėl..." ir "Aš labiausiai didžiuojuosi..." Jei manote, kad galėsite išsėsti ramybėje, gyvenate gerą gyvenimą.

Ar vartoji alkoholinius gėrimus?

Retkarčiais ir nuosaikiai – vakarieni ar įvairių renginių metu.

Kuriuos patiekalus labiausiai mėgsti savo šeima?

Dukra Brigita – bulvių traškučius, man, kaip jau minėjau, skaniausi vištienos patiekalai, o mano vyrui – kepsniai.

Taigi tavo mėgiamiausias užsiėmimas (hobby) – rašymas. Papasakok plačiau apie savo laisvalaikį.

Rašymas buvo *hobby*, kai dirbau biotechnologijos firmoje. Dabar aš dirbu savarankiškai, taigi rašymas tampa ir mano pragyvenimo šaltiniu, todėl žiūriu į jį rimčiau. Tokius žmones kaip aš, Jungtinėse Valstijose vadina "turinčiais savo verslą" arba konsultantais". Mano darbdavys yra mano klientas. O mano klientai – labai įvairūs. Kartais mano klientu yra biblioteka, kartais kompanija,

universitetas, knygynas arba žurnalas. Laisvalaikiu skaitau, žaidžiu su dukra, žiūriu televizorių, rašau laiškus arba tiesiog mąstau. Kiekvienais metais mes po keletą kartų važiuojame į pramogų parkus arba į paplūdimį.

Esi apkelavusi daugiau nei 30 šalių. Kurios šalys tau paliko daugiausiai neišdildomų įspūdžių?

Galvodama apie keliones, pirmiausiai prisimenu sutiktus žmones ir tai, ar man toje šalyje buvo smagu, ar ne. Kai kuriose šalyse gal buvau pernelyg pavargusi. Gal sutikau grubų padavėją, gal buvo prastas oras ir todėl nepasisekiau malonių prisiminimų iš kelionių, nors tos šalys buvo labai įspūdingos. Taigi labai sunku išskirti tą, kuri būtų pati mėgiamiausia. Tik norėčiau pabrėžti, kad Lietuva visada užims labai ypatingą mano širdies kertelę.

Esi bendravusi su begale žmonių. Tai ką labiausiai vertini žmonėse?

Labai daug ką! Vertinu jų dorumą, ištikimybę, pasišventimą, sugebėjimą atkakliai dirbti, humorą, kantrybę, svajones, meilę. Negaliu išskirti kurios nors vienos savybės.

Koks žmogus ir jo likimas tau paliko didžiausią įspūdį?

Mano dukra. Aš tikiu pasakymu, kad "biologiškai suaugusieji gimdo vaikus, o vaikai formuoja tėvus dvasiškai". Dukra iš esmės pakeitė mano gyvenimą. Kiti žmonės, išugdę mane tokią, kokia esu dabar, yra mano mama, Jurbarko gyvenusi močiutė (dabar jau mirusi, bet vaikystėje pas ją vasarodavau) ir mano sesuo, kuri visada yra mano geriausia draugė.

Kaip tu asmeniškai vertini šiandieninius imigrantus?

Manau, kad daugelis at-

vyksta, kupini nerealių svajonių apie savo naują gyvenimą. Labai sunku pasirengti gyventi naujame pasaulyje, kuriame žmonės kitaip mąsto ir elgiasi. Taip, žinoma, žmonės visame pasaulyje trokšta to paties – meilės, laimės, pripažinimo, finansinio saugumo, mėgiamo darbo ir bendravimo, bet labai skirtingai tai supranta ir pasiekia. Dažnai girdžiu apie imigrantų nusivylimą. Daugelis paprasčiausiai pavargsta, palūžta ir jaučiasi vieniši. Bet kurioje šalyje sunku būti imigrantu. Bet stipri ekonomika daugelį žmonių traukia į Jungtines Valstijas.

Ar jie atvyksta pasirodę siekti savo aukštesnių tikslų ar tik materialinės gerovės?

Manau, kad dažniausiai jų atvykimo priežastys yra finansinės, išskyrus tuos nertus atvejus, kai iš savo šalies bėgama nuo smurto ar diskriminacijos.

Kaip emigravo tavo tėvų šeima?

Tuo metu man buvo tik dešimt metų. Aš manau, kad mano tėvai buvo labai sumanūs ir jiems labai sekėsi. Apie savo pabėgimą iš tuo metu okupuotos Lietuvos jie smulkiai nepasakojo.

Kur ir kuo šiuo metu dirba tavo vyras?

Jim dirba didelėje finansinių investicijų kompanijoje informacinių technologijų skyriaus vadovu.

Iš kur kilusi jo šeima?

Abu jo tėvai – lietuviai. Mano vyro giminaičiai gyvena Šiauliuose, Radviliškyje ir Jurbarko. Mano giminės gyvena Kaune ir Vilniuje.

Tu vedi televizijos laidą "Dreams in Action" ("Igyvendintos svajonės"). Kaip įsivaizduoji panašią laidą Lietuvoje?

Mano nuomone, Lietuva pergyvena "išskirtinio vartojimo" metą. Žmonės pernelyg daug reikšmės skiria prabangiems automobiliams, garsiu

Raimonda Mikatavė

firmų gaminams, savo išvaizdai, sensacijų vaikymuisi, nešiojamiems telefonams, pranešimų gavikliams, nertai – tiesiog išlaidavimui. Atrodo, kad tai būdinga daugeliui naujųjų demokratinių šalių. Todėl pagal savo turinį mano laida kai kam gali atrodyti net nuobodoka. Man tektų parodyti daugiau tokių dalykų, kuriuos vertina žmonės. JAV žmonės taip pat vertina minėtus dalykus, bet didesniajai jų daliai svarbesni geri darbai, tikslų pasiekimas ir įkvėpimas. Todėl mano laida turi savo žiūrovus.

Kokie tavo ateities planai?

Norėčiau tapti geresne žmona, geresne mama ir geresne draugams. Tam reikia daugybės laiko. Turiu mokytis būti pakantesnė, dėmesingesnė, jautresnė, labiau užjaučianti. Kartais esu pernelyg tiesmukiška ir manau, kad užgaunu kitų žmonių jausmus. Profesinėje srityje norėčiau atlikti daugiau tyrimų, daugiau rašyti ir viešai kalbėti. Norėčiau daugiau uždirbti iš viešo kalbėjimo. Šaunu gauti 500 JAV dolerių už pusvalandžio trukmės pasisakymą. Norėčiau tai daryti dažniau. Norėčiau tobulėti, šlifuoti savo kalbą ir už pasisakymą gauti tiek, kiek gauna kai kurie mano draugai – 2500 - 5000 JAV dolerių.

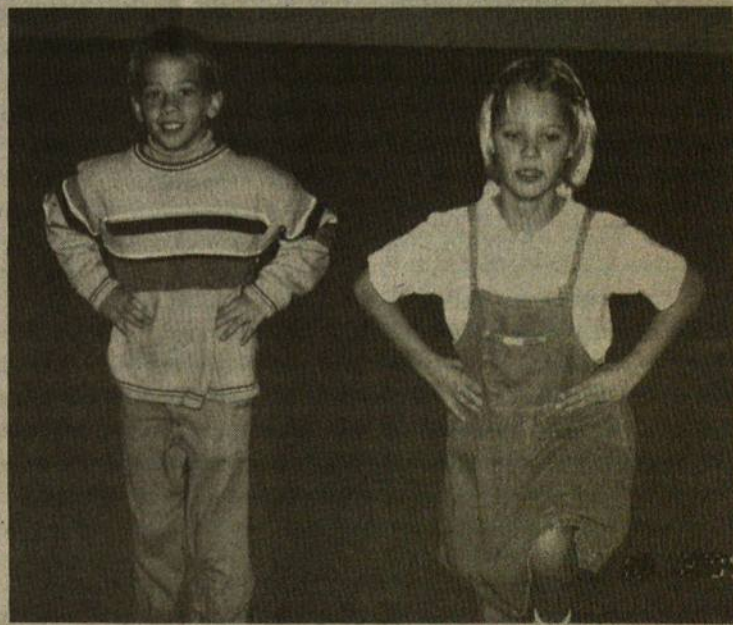
Kokie tavo palinkėjimai Lietuvos moterims (ir ne tik joms)?

Branginkite ryšius su tais, kurie džiaugiasi jūsų sėkme. Ir visada pasistenkite pirmosios pasidžiaugti jų laimėjimais.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinukai (iš kairės): Lina Bandzaitė, Katie Staškutė, Urtė Mačikėnaitė, Ugnė Vucianytė ir Darius Čepulis.

Vilijos Klimienės nuotr.

Šoka Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai: Vytukas Idzėlis ir Laura Tuljak.

V. Klimienės nuotr.

ALGIRDAS GUSTAITIS – APIE KARALIAUČIAUS KRAŠTĄ

(Pabaiga. Pradžia - 48 nr.)

[...] Pavertė ją didžiule ir grėsminga militarine baze. Todėl VLIKo baigiamųjų darbų Seimas kreipiasi į didžiąsias Vakarų valstybes, prašydamas, kad iš Mažosios Lietuvos būtų atitrauktos visos karinės pajėgos ir kad ta šalis būtų sujungta su Lietuva.

Rytų ir Pietų Lietuvos sienos, einančios etnografinėmis Lietuvos žemėmis ir apsprestos 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos Taikos sutartimi.

Seimas skatina visus lietuvius remti pastangas taikiu būdu atstatyti lietuvių tautos teises Rytų, Pietryčių ir Pietų Lietuvoje."

Šis Eltos biuletenis buvo paskelbtas lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis leidiniuose, kurie buvo plačiai paskleisti įvairiose šalyse.

Kaip į tą reikalą dabar žiūri Lietuvos lietuviai? Mes, užsienyje gyvendami, laisvai galime kalbėti. Mes žinome, kad Lietuvoje tautiečiai buvo daugiau ar mažiau prievartaujami ir Sovietų Rusijos kankinami per keliasdešimt metų. Tie, kurie buvo nepaklusnūs, sunaikinti ar ištremti į tolius. Bet tie, kurie išliko, ką jie apie tai galvoja? Mane pasiekė Klaipėdos lietuvių bendruomenių raštas, skirtas Lietuvos Prezidentui ir Seimui. Tą raštą pasirašė Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Politinių kalinių sąjungos, Demokratų partijos, Krikščionių demokratų partijos, Nepriklausomybės partijos, Tautininkų sąjungos, Piliečių chartijos, Sausio 13-osios brolijos, Sąjūdžio tarybos, Šaulių sąjungos pirmininkai Klaipėdoje. Taigi pagrindinės Klaipėdoje esančios organizacijos pasirašė tokio pobūdžio raštą:

"1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, 1990 m. Kovo 11 d. atkurtas. Niekada negalima pamiršti, kad tų pačių metų (1918) lapkričio 30 d. Tilžėje, Mažosios Lietuvos lietuvių Tautinės Tarybos pasirašytas aktas dar neįvykdytas. Priedas – atskirų partijų, sąjungų ir judėjimų pareiškimai prezidentui ir Seimui, išsakantys jų individualų požiūrį į ruošiamas sutartis ir Algirdo Gustaičio knygą "Potsdamas ir Lietuva dega", kaip tos problemos sprendimo pasiūlymai ir kai kurie dokumentai prezidentui ir kiekvienam Seimo nariui".

Lietuvių tauta yra krikščioniška. Lietuvos katalikų bažnyčios hierarchai, kuriuos atstovavo kardinolas, arkivyskupas, vyskupai ir kiti

dvasininkai, taip parašė Po-
piežiui Jonui Pauliui II:

"Labai prašome Jus, Šventasis Tėve, savo autoritetu paveikti krikščioniškąsias Lenkijos ir Vokietijos vyriausybes, kad Lenkija savanoriškai perduotų Lietuvai jos laikinai, pagal Potsdamo konferencijos nutarimus administruojamą Prūsijos sritį, o Vokietija grąžintų Prūsijos (arba Karaliaučiaus) sritį, jos pasisavintą, žlugus Ordinui.

Jei taip įvyktų, geranoriški minėtų valstybių veiksmai suteiktų papildomą juridinį pagrindą reikalauti iš Rusijos išvesti savo okupacinę kariuomenę ir kolonistus iš Prūsijos. [...] "Tai prašome Lietuvos katalikų visuomenės ir savo vardu." Priedas – Algirdo Gustaičio knyga "Potsdamas ir Lietuva dega".

Aš manau, kad Lietuvoje nėra žmogaus, kuris, žinodamas esamą padėtį, nereikalaujant prūsų srities įjungimo į Lietuvą. Klaipėdos krašto gyventojai pasirašė tokį pareiškimą:

"Mes, žemiau pasirašę Lietuvos pamario gyventojai, esame labai susirūpinę, kad atgavus nepriklausomybę, Lietuvos Seimas ir Prezidentas nieko nedaro, jog būtų įgyvendintas Mažosios Lietuvos Tautinės Tarybos 1918 m. lapkričio 30 d. Tilžės akto siekis Mažąją Lietuvą prijungti prie Didžiosios Lietuvos. Nepateisinama yra nesirūpinti savo gentainiais prūsais ir lietuvninkais, šiuo metu dar laikinai administruojamais lenkų ir rusų, nes 1945 m. tai buvo nuspręsta Potsdamo konferencijoje. Deja, administravimo laikinumas tęsiasi iki šiol. [...] Remdamiesi aukščiau išdėstytais motyvais, prašome Seimą ir prezidentą per Lietuvos vyriausybę nedelsiant pradėti veikti dėl minėtų teritorijų sugrąžinimo Lietuvai, taip pat tol nepasirašyti valstybinių sutarčių su Lenkija ir Rusija, kol nebus atgautos teritorijos grąžintos Lietuvai. Ilgametė okupacija ir genocidas neįteisina pavergėjo." Prie šio laiško pridėti šimtai parašų.

Minėtos lietuvių organizacijos Klaipėdoje sudarė delegaciją ir knygą "Potsdamas ir Lietuva dega" įteikė kiekvienam Seimo nariui. Visi gavusieji pasirašė. Tarp jų yra: V. Landsbergis, A. Saudargas, R. Ozolas, tuometinis prezidentas A. Brazauskas ir kiti. Tai buvo įteikta 1993 m. Reiškia, nuo 1993 iki 1999 metų niekas Prūsijos klausimo nekėlė, kol 1999 m. spalį K. Bobelis ir keletas kitų, kuriuos minėjau, ėmė apie tai kalbėti.

Daugelyje lietuvių atsiminimų yra teiginys, kad dar Antrojo pasaulinio karo metais Rytprūsioose gyveno daug lietuviškai kalbančių žmonių. Apie tai ir Jūs rašote savo knygoje "Karas braukia kruviną ašarą". Jūsų knygoje "Tikroji Lietuva", "Potsdamas ir Lietuva dega", "Kunigaikščio Radvilo žemėlapis", kitose knygose, pagaliau, Jūsų parengtame žemėlapyje "Tikroji Lietuva" yra teigiama, kad Rytprūsiai yra prūsų – lietuvių žemės. Kaip toli į Vakarų galima rasti prūsiškų lietuviškų vandenvardžių, vietovardžių ir kokių žemių lietuviams reikėtų siekti?

– Ačiū už įdomų klausimą. Taip, etnografinių sienų reikalu, iškaitytinai prūsų žemėmis, aš senokai domiuosi ir esu parašęs nemažą straipsnių įvairioje spaudoje. Kaip minėjai, esu rašęs apie tai kai kuriose knygose. Antrojo pasaulinio karo metu, kai mums jau atrodė, kad Lietuva gali būti Sovietų Sąjungos pakartotinai okupuota (taip iš tiesų ir įvyko), mes traukėmės iš Lietuvos. Aš tuo metu buvau Suvalkijoje, maždaug Pilviškių apylinkėje, Žvirgždaičių valsčiuje. Iš ten kartu su grupe ūkininkų vyko į Prūsiją, kurią valdė Vokietija. Išvažiuojant daugelis sustojo. Nenoromis ir seni, ir jauni braukė ašaras. Atrodė, kad ašaros bėgo tiesiog iš sielos. Mes negalėjome pakęsti, kad štai patys, kaip tremtiniai traukiamės iš savo krašto ir vykstame į nežinią.

Aš arkliais ir pėsčias išvaikščiojau didelius Prūsijos kraštus. Man buvo labai keista, kad netoli Lietuvos, Prūsijoje, kuri ilgus šimtmečius buvo Vokietijos okupuota, ištisi kaimai, ištisos apylinkės kalbėjo lietuviškai. Kartais būdavo, kad jauni žmonės nelabai lietuviškai kalbėdavo, nedrįsdavo prasitarti, ateidavo pas mus paklausyti dainų, ir tada su mumis dainuodavo, prašydavo, kad jiems pasakytume vieną kitą lietuvišką sakinį. Man keista, kad Nepriklausoma Lietuva neskelbė to lietuviškumo, kuris buvo prūsų žemėse. Aš tai pats pergyvenau ir pats aprašiau, nors tai buvo labai sunku padaryti karo metu, kada buvo sunku net popieriaus gauti. Reikėjo turėti leidimą, reikėjo tą popierių išmainyti už cigaretes ar duonos gabalą, kad gautum vieną kitą lapą. Vienas vokiečių, kuris kartu su mumis traukėsi, sakė, kad jo tėvai yra iš Elbingo (Elbingas yra pietinėje Prūsijos dalyje prie Vyslos). Jis sakėsi esąs lietuvių kilmės. Man tai buvo

labai įdomu. Aš nebuvo girdėjęs, kad Elbinge būtų lietuvių XX amžiaus viduryje. Kiek tai lietuviškas kraštas, galima spręsti iš įvairių knygų. Užsienyje veikia Mažosios Lietuvos draugija, kuri leidžia net lietuvišką enciklopediją Mažajai Lietuvai.

Kokių žygių turėtų imtis Lietuvos valdžia? Ką Jūs galėtumėte patarti kaip tvarkytis su Karaliaučiaus kraštu?

Lietuvos vyriausybei reikėtų pradėti savo tautoje ir užsienyje skleisti teisingus duomenis – nuo senų senovės – apie Prūsų žemės ir jų kraštą. Reikia naudotis tinkamais Lietuvos žemėlapiais, bendrauti su siekiančiais Mažosios Lietuvos prijungimo

prie Lietuvos. Taip darbuojantis, paaiškėtų daug mūsų tautai naudingų galimybių.

– Ačiū už pokalbį.

Pastaba. Kai straipsnis buvo rengiamas spaudai, mus pasiekė žinia, kad spalio 19 d. Seime ratifikuota Lietuvos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos sutartis. Anot "Lietuvos ryto" (spalio 20 d.), "už šio dokumento ratifikavimą buvo 89 parlamentarai, prieš – 3, o 9 susilaikė".

RUOŠIAMĖS DAINŲ ŠVENTEI

XI Lietuvių tautinių šokių šventės, įvyksiančios 2000 metų liepos 2 d., vyriausieji menovadovai – Rita ir Juozas Karasiejai.

O. Burzdžiaus nuotr.

JAV LB Kultūros taryba skelbia:

sumažintas metinės prenumeratos mokestis
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA..... \$25.00 (vietoje \$35)

P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS..... \$65.00 (vietoje \$100)

4545 W 63rd Str.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS..... \$25.00 (vietoje \$35)

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ..... \$10.00 (vietoje \$15)

13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

LIETUVIŲ BALSAS..... \$20.00 (vietoje \$30)

2624 W. 71st. Street,
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS..... \$10.00 (vietoje \$20)

14911 127th St.,
Lemont, IL 60439

PENSININKAS..... \$10.00 (vietoje 15.)

2711 W. 71st St
Chicago, IL 60629

BRIDGES..... \$15.00 (vietoje \$18)

1927 W. Boulevard
Racine, WI. 53403

LITUANUS..... \$8.00 (vietoje \$10)

1501 – E. So. Indiana Ave..
Chicago, IL 60605

**Lietuviški laikraščiai ir žurnalai –
puiki dovana bet kuria proga!**

Laiškai "Dirvai"

IŠSIPARDAVIMAS

IŠEIVIJOS SPAUDOJE – APIE SUTARTĮ SU "WILLIAMS"

"Dirvos" skaitytojas J.V., atsiuntęs šią iškarpa, rašo:

"Pateikiamas skelbimas išspausdintas žurnale "The Economist", spalio 2 d. laidoje. Kaip matome, ieškomi pirkėjai čia išvardytų gamyklų privatizavimui. Atrodo, kad Lietuvoje nebėra norinčių dirbti ir savo darbą gerai išmanančių verslininkų".

PRIVATISATION IN LITHUANIA
PETROL STATIONS • SHIPPING LINE • OIL COMPANY BIOTECHNOLOGY • FOOD PROCESSING • CABLES MANUFACTURER

Maxwell Stamp plc in its capacity of advisor to the Lithuanian State Property Fund, invites all parties interested in participation in privatisation of listed below companies, to submit their Expression of Interest. It is expected that the privatisation process would start in October 1999.

• **Venta Nafta**

Chain of 17 new, well designed and very modern petrol stations plus 18 building sites localised in the key places in Lithuania.

• **Klaipėdos Transporto Laivynas**

Successful reefer shipping company operating 16 refrigerated cargo vessels. In

1998 this company made approx. USD 5 mln profit.

• **Geonafta**

Lithuanian oil company carrying out exploration of oil-bearing structures, evaluation of reserves and oil production. The company estimates a 7.9 million tons potential production from existing wells. Oil exploration activities are performed in the Plunge Licence Area.

• **Marijampolės Pieno Konservai**

The company is involved in the production of milk product such as canned milk, milk powder, butter, curd, sour cream, ice cream, fruit juices and casein. The main stream of production is milk, canned milk, butter and milk powder.

• **Biosinteze**

AB Biosinteze is a company which utilises biotechnology to serve the agricultural industry by manufacturing a range of enzymes and animal feed premixes. The production capacity is rated at 515 tonnes of enzymes and 3000 tonnes of premix per year.

• **Lietkabelis**

This company manufactures enamelled low voltage copper wires and cables. Current processing capacity is 5000 tones of copper rolls. Company's products meet European and international standards.

All parties interested in purchasing shares of these

Vytautas Šeštokas

Paskaičius išeivijos leidžiamą spaudą Amerikoje ir Kanadoje, aiškėja, kad daugiausia jos reakcija dėl šios sutarties – neigiama. Pirmiausia reikia sveikinti savaitraštį "Dirvą", kuri geriausiai supažindino skaitytojus su šia sutartimi savo korespondentų straipsniuose. Pavyzdžiui, spalio 28 d. "Dirva" pradedama nuo Toronto universiteto profesoriaus Valdo Samonio straipsnio "Sakmė apie 'Williams', nuodėmės ir ožio ragą". Puikus straipsnis, verta visiems perskaityti.

Toliau seka dr. Leono Milčiaus straipsnis iš Lietuvos "Keista ir labai pavojinga". L. Milčius išsamiai apra-

companies are welcomed to contact Mr. Tom Ulicsak of Maxwell Stamp plc, fax: +44-171-251 0140, e-mail: tulicsak @maxwellstamp.com, or Mr. Wojtek Mlodziejewski, fax: +370 2-684910, e-mail: maxwellstamp@vtf.lt

šo šią sutartį, pateikdamas aiškius argumentus. Dar vienas įdomus straipsnis yra čikagiečio Juozo Žygo "Dar apie Lietuvos derybas su 'William International'. Ką pasėjo, tą ir pjauna".

Todėl juo labiau keista, kai kitas Amerikoje leidžiamas lietuviškas savaitraštis savo pirmame puslapyje išdėjo agentūros BNS pranešimą: "Lietuvos Vyriausybė ir 'Williams' pasirašė istorinę sutartį". Šios sutarties aprašymas neatitinka nei faktų, nei Lietuvos gyventojų nuotakų. Jis nėra neutralus, bet palankus "Williams Int."

Seimo vicepirmininkas Andrius Kubilius, netrukus tapęs Premjeru, po sutarties pasirašymo žurnalistams pareiškė, kad per paskutinę savaitę pavyko pasiekti svarbių kompromisų. Bet jis nepasakė, kokie tie kompromisai Lietuvos naudai. Laikinai ėjusi pareigas "Mažeikių naftos" generalinė direktorė Vita Petrošienė teigė, kad sutarties sąlygos yra labai palankios "Mažeikių naftai". Kokios tos

aplinkybės, ji irgi nepaaiškino. Svarbiausias dalykas yra finansavimo problema. Juk "Williams Int." svarbiausias dalykas, kiek ji turės iš to pelno.

Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarų klubas kreipėsi į Seimą ir Vyriausybę, ragindami viešai paskelbti sutartį su "Williams". Tačiau Seimo Juridinio skyriaus vedėjos pareigas einanti O. Buišienė pareiškė jog įstatymuose, apibrėžiančiuose dokumentų skelbimą "Valstybės žiniuose", nėra numatyta paskelbti minėtą sutartį. Šios Lietuvos vyriausybės ir "Williams" sutartys laikomos slaptomis ir visuomenei neskelbiamos.

Šio straipsnio autoriaus nuomone tokie pareiškimai kvepia diktatūra. Demokratiname krašte tokios sutartys turėtų būti paskelbtos viešai, kad visi gyventojai galėtų išsakyti savo teigiamą ar neigiamą nuomonę. Sutarčių neskelbimas tik įrodo, kad Vyriausybė vengia pasakyti gyventojams visą teisybę.

"LIETUVOS AIDO" ATSIPIRAŠYMAS

Atsiprašome už patirtus nemalonumus dėl laikraščio prenumeratos. Norėtume paaiškinti, kas trukdo laiku išsiųsti Jums "Lietuvos aidą" laikraštį: "Lietuvos aidas" ne savo valia gavo didelių skolų našta. Kai kurių "akcininkų" ir laikraščių nuolatiniai trimtavimai apie greitą ir neišvengiamą "Lietuvos aidą" žlugimą ypač pablogino padėtį. Dėl šių žmonių ir spaudos išpuolių netekome prenumeratorių ir kreditorių pasitikėjimo. Sutriko atsiskaitymai su paslaugų tiekėjais, taip pat su "Lietuvos paštu". Todėl Jūs laiku negaunate "Lietuvos aidą". Smarkiai padidėjus pašto paslaugų į kainiams, "Lietuvos aidą" prenumeratos kaina

į užsienį padidėjo beveik dukart.

Jeigu Jūs sutiktumėte už kiekvieną prenumeratos mėnesį primokėti po 15 dol. (60 litų), tai išlygintų susidariusį skirtumą tarp senos ir naujos prenumeratos kainos. Tokiu atveju redakcija sugebėtų finansiskai atsiskaityti su "Lietuvos paštu" ir vėl atnaujinti prenumeratos siuntimą į užsienį.

Atleiskite dar kartą. Visomis išgalėmis stengiamės kuo greičiau išbristi iš šių bėdų. Jūsų palaikymas mums teikia stiprybės ir vilties.

Su pagarba
Bendrovės direktorius
Algimantas Patamsis

Indrė Tijūnelienė įteikia Illinois valstijos gubernatoriaus žmonai L.L. Ryan kvietimą į metinį Kalėdų koncertą Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

SLA SVEIKINA SAVO NARIUS IR VISAME PASAULYJE GYVENANČIUS TĖVYNAINIUS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, dešimtmečiais žėręs lietuviybės spindulius, per 113 veiklos metus (1886-1999) pelnęs seniausios pasaulyje lietuvių organizacijos vardą, kartu su 103 metus (1896-1999) sulaukusiu "TĖVYNĖS" laikraščiu, sveikina SLA kuopas ir visus narius, visame pasaulyje išsisklaidžiusius tėvynainius Šv. Kalėdų proga ir linki kelyje į 2000 metų šventę, į XXI-jo amžiaus iškilmes ateiti visiems didžiuoju Lietuvos keliu, simboliškai rankomis susikabinusius, su gyvybinga SLA puoselėta ir įgyvendinta vienybės idėja širdimis susijungusius, vertai besididžiuojančius savo paveldėta tautybe.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vykdomoji valdyba

Vytautas Kasniūnas – pirmininkas

Adv. John J. Lapinskas – vicepirmininkas

Genovaitė Meiliūnienė – sekretorė

Loretta I. Stukas – išdininkė

Nellie Bayoras-Romanas – išdo globėja

Lionginas Kapeckas – išdo globėjas

Dr. Aldona J. Skripkus – daktarė kvotėja

Lithuanian Alliance of America

307 West 30 th Str.
New York, N.Y. 10001
(212) 563-2210

NUO ŪDRIJOS IKI KLYVLENDO

Prof. Algirdas Azubalis
(Vilniaus Gedimino
technikos universitetas)

Prieš 100 metų – 1900 m. vasario 14 d. Alytaus aps. Ūdrijos vls. Jackonių k. bežemio valstiečio šeimoje gimė būsima šėmų Lietuvos pedagogas Ignas Malinauskas. Pirmojo pasaulinio karo pradžioje jis su tėvais arkliais iš Lietuvos atvažiavo į Rusijos Kalugos gubernijos Ljudinovo miestelį. 1916 m., privačiai pasirengęs, Kalugos gimnazijoje išlaikė 2 klasių gimnazijos kurso egzaminus ir įstojo į Martyno Yčo organizuotą lietuvių karo pabėgėlių vaikams Voroneže privačią gimnaziją. Baigęs jos 4 klases, I. Malinauskas įstojo į Voroneže veikusią "Saulės" draugijos mokytojų seminariją, kurią baigė jau Kaune – 1921 m. 1923 m. dar tobulinosi Vokietijoje, Leipzigo mokytojų seminarijoje, kartu klausė paskaitų ir Leipzigo psichologijos institute. 1929 m. I. Malinauskas baigė Lietuvos universitetą, Teologijos – filosofijos fakulteto pedagogikos ir psichologijos specialybę. 1932-1933 m. jis dar tobulinosi Vokietijoje, Hamburgo universitete – studijavo vaiko psichologiją.

Labai turininga ir I. Malinausko darbo biografija. 1921-1922 m. jis – "Saulės" mokytojų seminarijos pavyzdinės pradinės mokyklos vedėjas, 1923-1924 m. – Švietimo ministerijos pradžios mokyklų vizitatorius, 1924-1925 m. – S. Daukanto mokytojų seminarijos pavyzdinės pradinės mokyklos vedėjas. 1925-1932 m. dirbo tos seminarijos vicedirektoriaus ir dėstytoju. Po papildomų studijų Hamburge iki 1940 m. I. Malinauskas dirbo Kauno M. Pečkauskaitės gimnazijoje. 1935-1938 m. buvo šios gimnazijos direktorius. Kartu 1935-1940 m. dirbo Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos – filosofijos fakulteto

pedagogikos katedros asistentu ir vyr. asistentu. 1925-1940 m. I. Malinauskas buvo nuolatinis prie Švietimo ministerijos veikusių Valstybės egzaminų komisijos narys egzaminatorius. Ši komisija suteikdavo pradžios mokyklos mokytojo cenzą savarankiškai pasirengusiems pretendams.

1940-1941 m. sovietinių švietimo vadovų iš visų pareigų buvo atleistas. Gavo tarnybėlę Kauno III amatų mokykloje: dėstė joje lietuvių kalbą 1941-1944 m. I. Malinauskas buvo Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto akjunktas ir Pedagogikos katedros vedėjas. Kartu dirbo švietimo vadybos Pradžios mokyklų departamento direktoriumi, Knygų ir mokslo priemonių komisijos pirmininku, o 1942-1944 m. – dar ir Vilniaus dvasinės seminarijos dėstytoju.

1944 m. I. Malinauskas pasitraukė į Vokietiją. Ten 1945-1949 m. buvo Regensburg – Sheinfeld lietuvių pabėgėlių vaikų gimnazijos direktorius, o 1945-1946 m. dar ir lietuvių švietimo įgaliotinis JAV okupacinėje zonoje Vokietijoje, 1947-1949 m. – komisijos lietuvių pabėgėlių mokslo ir meno cenžui nustatyti pirmininkas.

1949 m. I. Malinauskas atvyko į JAV. 1955 m. čia tapo Lietuvių bendruomenės Centro valdybos nariu švietimo reikalams.

Ignas Malinauskas aktyviai dalyvavo ir visuomeninėje veikloje. Daug dirbo Lietuvių katalikų mokytojų sąjungoje. 1924-1932 m. buvo jos centro valdybos sekretorius. Dalyvavo komisijose, rengusiose programas pradžios mokykloms, mokytojų seminarijoms ir Valstybinei egzaminų komisijai (Lietuvoje) bei lituanistinėms šeštadieninėms mokykloms (JAV). Buvo narys komisijos, rengusios Lietuvos mokyklos reformą (1926), su kitais rengė

Lietuvos pedagoginį skyrių tarptautinėje parodoje Leningrade (Sankt Peterburge) (1930), buvo daugelio mokytojų kursų lektorius, aktyviai dalyvavo mokytojų suvažiavimuose ir konferencijose, skaitė paskaitų ciklus tėvams ir visuomenei per Lietuvos radiją.

I. Malinauskas išspausdino daug pedagoginių ir psichologinių straipsnių Lietuvos ir JAV lietuvių laikraščiuose bei žurnaluose. 1936-1940 m. jis redagavo "Lietuvos mokyklos" žurnalą. Rašė ir grožinės literatūros kūrinius.

Parašė knygas ir vadovėlius: "Aplinkotyros temomis" (1939), "Lietuvių kalbos gramatika pratimais" II-VI skyriams bei I-II gimnazijos klasei (su J. Talmantu) 1931-1942. II skyriaus vadovėlis buvo išleistas net 14 kartų po 30-40 tūkst. egz. Parašė skaitinių knygą "Mūsų gintarai" (su J. Talmantu, 1936-1937), "Lietuvos istorijos vadovėlį" (su P. Šležu, 1934) pradžios mokyklos baigiamiesiems skyriams ir gimnazijos pirmosioms klasėms. Parašė vadovėlių Lietuvos žydų mokykloms: "Lietuvių k. gramatiką" (su S. Vainbergu), 1937 m., elementorių "Mūsų mokykla" ir poelementorinę knygą lietuvių kalbai mokytis (su J. Kaplanu), krašto mokslo vadovėlį (su J. Kaplanu ir P. Šinkūnu).

1961 m. JAV išleido "Elementorių E", parengtą remiantis skiemenų metodika – pirmąjį tokį lietuvišką vadovėlį šioje šalyje. 1971 m. JAV Lietuvių bendruomenės Švietimo taryba išleido jo skiemenų knygelę "A-ŽU", išspausdintą Saleziečių spaustuviėje Romoje.

Įtemptas ilgametis darbas, priverstinis pasitraukimas iš mylimos Lietuvos pakirto I. Malinausko sveikatą. 1960 m. jis buvo paralyžuotas. Šios ligos pakirstas dar išgyveno beveik 21 metus.

Paskutiniuosius 10 gyvenimo metų jis buvo praradęs ir regėjimą. Mirė I. Malinauskas 1980 m. gruodžio 22 d. Cleveland, OH.

Mūsų Mielai

A.†A.

VINCENTINAI JURKŪNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, liūdesyje likusius: Jos vyrą JONĄ, dukterį RAMUNĘ su vyru GINTAUTU, vaikaičius DARIŲ ir VIDA, sūnų ALGĮ su žmona LAIMUTE ir visą didelę Jurkūnų giminę nuoširdžiai užjaučiame ir liekame liūdeti.

Genovaitė Modestienė,
Algis, Violeta, Aleksas, Liana Modestai
Eduardas, Regina, Saulius, Lina Modestai

PADĖKA

ŽURNALISTAS, BUVĘS ILGAMETIS
"DIRVOS" REDAKTORIUS

A.†A.

VYTAUTAS GEDGAUDAS

gimęs 1912 m. balandžio 5 d., staiga mirė 1999 m. lapkričio 29 d. Cleveland, OH čia gyvenęs nuo 1958-ųjų metų. Iš Kauno studijoms išvykęs į Paryžių 1939 m., savąją odiseją baigs, pagaliau grįždamas Tėvynėn, kai 2000 m. vasario 11 d. jo palaikai bus palaidoti Vilniuje.

Vytautas buvo mylimas sūnus a.a. Kazimiero ir a.a. Teodoros Bartkevičiūtės, brolis a.a. Bronislavos Smolkinos ir a.a. Valerijos Taškūnienės. Giliame liūdesyje liko mylinti žmona Stefa Juodvalkytė, svainis Vincas ir Aldona su šeima, svainis Liudas ir Jean su šeima, jo artimieji draugai ir bičiuliai. Lietuvoje jo liūdi a.a. sesers Valerijos anūkės su šeimomis – Marija ir Martynas Purvinai, Onutė ir Julius Milevičiai, svainės Eleonoros Daukšienės šeima, artimi kolegos ir bendraminčiai.

Tylus ir ištvermingas savo užmojuose ir darbuose, velionis turėjo aiškias gaires ir tikslą savo gyvenime: saugoti pagarbą žmogui ir laisvą tėvynę Lietuvą. Pasirinkęs žurnalistikos kelią, liko ištikimas jame – tiesus, neparsiduodęs. Tai liudija likę apdovanojimai, žymenys, pripažinimai. Jis buvo idealistas, žmogus ne sau.

A.a. Vytautas buvo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos, Lietuvos žurnalistų sąjungos, Lietuvos skautų sąjungos ir Buriuotojų klubo "Marinus" garbės narys.

Gruodžio 2 d. Dievo Motinos bažnyčioje, Cleveland, OH, buvo atsisveikinta su velioniu. Šv. Mišias aukoją kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Giedojo sol. Aldona Stempužienė, vargonais palydėjo Rita Klirienė. Atsisveikinimo pietūs buvo "Gintaro" valgykloje. Cleveland, OH skautininkų draugovė paruošė saldumynų stalą. Pietų metu buvo perskaityta gauta Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus užuojauta, šeimyniškoje aplinkoje jautriai prisiminta tarp mūsų buvusi tauri tyli asmenybė.

Velionio atminimui įsteigtas Vytauto Gedgaudo fondas – žurnalistikos studijų stipendijai Lietuvoje. Aukos galima siųsti: Lithuanian Credit Union, P.O. Box 39553, Los Angeles, CA 90039 - 1826

Širdinga padėka visiems ir kiekvienam už suteiktą moralinę paramą, užuojautas, gėles, aukas velionio atminimui, atvykusiems iš toli bei gausiai apsilankiusiems, palengvinusiems sunkią netekties dalį. Iškeliauvęs gyvu liks savo darbuose, maldose ir nedingstančiuose atminimuose.

Liūdinti žmona

Stefa Gedgaudienė

PROF. JUSTINO PIKŪNO PAGERBIMAS

Visuomenę maloniai kviečiame atvykti į prof. dr. Justino Pikūno pagerbimą, pažymint jo 80-metį ir akademines bei kūrybinės veiklos 50-metį. Pagerbimo vieta: Dievo Apvaizdos parapija, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI, (prie Detroito). Laikas: 2000 m. sausio 30 d., sekmadienį, 10:30 val. bus aukojamos šv. Mišios, kurių metu sukaktuvininkui bus įteiktas Popiežiaus palaiminimas. 12:00 val. – pager-

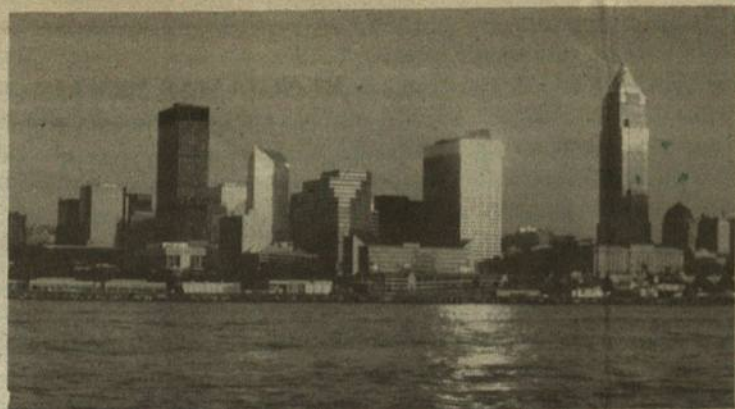
bimo programa. Po programos seks kavutė ir pabendravimas. Salėje bus išstatyta nuotraukų, sukaktuvininko raštų bei knygų parodėlė.

Programą praves ir sukaktuvininko raštų ištraukas skaitys Kauno valstybinio dramos teatro aktorė Virginija Kochanskytė. Dr. Romualdas Kriaučiūnas glaustai apibūdins sukaktuvininką kaip mokslininką psichologą. Dr. Petras Kisieliūnas, kuris sukaktuvininką gerai pažįsta nuo

gimnazijos laikų, pristatys jį kaip visuomenininką ateitininką. Kristina Pikūnaitė pasidalins mintimis apie sukaktuvininką, kaip šeimos žmogų.

Pagerbimo programos metu sukaktuvininkui bus įteiktas raštu gautų sveikinimų albumas. Sveikinimus galima siųsti Birutei Biblienei iki sausio 15 d. šiuo adresu: 5190 Longmeadow, Bloomfield Hills, MI 48304.

Rengėjai

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.
- GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

2000 metai

- VASARIO 13 d., 3 v. p. – Vasario 16-osios minėjimas Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Rengia ALT ir JAV LB apylinkės valdyba.
- KOVO 19 d. - Tradicinė skautijos Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijoje.
- BALANDŽIO 15-16 d., šeštadienį ir sekmadienį, Nijolės Palubinskienės ir Linos

Palubinskaitės meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia korporacija "Giedra".

• GEGUŽES 27 d., šeštadienį - skautiškos veiklos 50-mečio šventė.

• BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago* – "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Volumens" koncertas *CIM (Cleveland Institute of Music)* salėje.

* * *

Prašome organizacijų vadovus arba jų įgaliotus asmenis kuo anksčiau pranešti redakcijai apie planuojamus renginius.

LIETUVIŲ NAMAI RENGIA NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Svečiai nuo 8 iki 9 val. vakaro bus vaišinami užkandžiais ir kokteiliais.

9 val. – vakarienė.

Skambės populiari diskotekų muzika.

Bilietus (stalus) galima užsisakyti Lietuvių klube. Skambinkite tel. 531-2131

arba Algiui Penkauskui – 440 944-4556
bei Vytui Apanavičiui – 216 481-4614.

Įėjimo kaina – 45 dol. asmeniui.

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?

Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, telkianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

PABIROS

Važiuojant nakčia, vairuojančiam vyrui užėjo snaudulys. Jis kreipiasi į žmoną sakydamas:

– Brangioji, pradėkime ginčytis, nes miegas tiesiog žudo mane.

* * *

Eilinis grįžo į kareivines pavėlavęs ir visiškai girtas. Sekančią dieną jis išsitempęs stovi prieš kuopos vadą, kuris nesigaili "velnių" eiliniui. Po to vadas, truputį aprimęs, sako, kad buvo numatęs pakelti nusižengėlių į puskarininkius. Bet dabar – pamiršk!

Eilinis:

– Tamsta vade, kai aš išmetu tris-keturias "kleboniškas", prieš mane ir kapitonai, kaip jūs, dreba, nes tada aš esu... generolas...

* * *

Kareivis pratybų metu pametė šautuvą. Viršila pranešė jam, kad jis turi sumokėti už dingusį ginklą. Tada jis klausia, kas būtų, jei kas nukniauktų "džipą", kurį jis tarnybos laiku vairavo? Atsakymas tas pats – turėtų sumokėti. Eilinis:

– Aš dabar suprantu, kodėl laivų kapitonai nueina į dugną kartu su laivais...

* * *

Buvęs Norvegijos karalius Haakon VII neturėjo jokios įtakos valdžioje. Kartą, kai jis vaikščiojo po sodą, netyčia išmetė nosinę. Saugotojas pakėlė ir padavė karaliui. Šis išdidžiai pakėlė nosinę virš galvos ir pasakė, kad tai yra vienintelis dalykas, į kurį jis gali įkišti savo nosį.

* * *

Prie didelės įstaigos durų visuomet sėdėdavo elgeta su dėžute batų raištelių, ant kurios buvo užrašas: "10 centų". Vienaš tarnautojas kas rytą įmesdavo elgetai po 10 ct, bet raištelių neįmdavo. Kartą jis, kaip paprastai, įmetė monetą ir jau buvo beeinąs į vidų, kai elgeta sustabdė ir atsiprašė balsu pranešė, kad raištelių kaina – jau 15 centų.

Parinko S. Butvila

• DIRVA • 1999 m. gruodžio 21 d. • 11 psl.

Sveikiname savo klientus, gimines, draugus bei pažįstamus. Tegu šv. Kalėdų Jėzaus užgimimo džiaugsmas pasilieka visuomet su Jumis
"Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms"

Dana ir Stasys Čipkai

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 2000 metų proga

Šv. Jurgio (Cleveland, OH) parapijos taryba sveikina visus parapijiečius ir brangindama jų savanorišką darbą bei aukas parapijos labui, linki jiems skaidraus Kalėdų džiaugsmo ir laimingų Naujųjų 2000 metų.

Klebonas kun. Juozas A. Bacevičius

Dr. Anthony E. Bacevice

Peter Bacevice

Stepas Juodvalkis

Steven Kristoff

Algirdas V. Matulionis

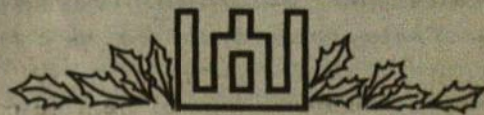
Virginia Rubinski

Walter Salaikas

Kestutis Tamošiunas

Liucija Tamošiunienė

Debra Zeledonis

Šv. Jurgio (Cleveland, OH) parapijos klebonas

kun. Juozas A. Bacevičius

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 2000 metų proga nuoširdžiai sveikina savo parapijiečius ir visus pasišventusiu darbu tęsiančius šios parapijos lietuvišką gyvastingumą, suprantančius parapijos dvasinę atsakomybę ją supančiai bendruomenei, linkėdamas jiems sveikatos, ištvermės ir visokeriopos Dievo palaimos.

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124 (440) 473-2530

DIRVA

"DIRVAI" AUKOJO:

Lietuvių Fondo metinė parama "Dirvai"	3,500	J.Januškevičius, Center., MA	15
E.Valiukėnienė a.a. vyro Mečio atminimui, Laramie WY	400	J.Vėlyvis, North Adams, MA	15
ALTS Čikagos skyrius	100	J.Balsys, Lakeline V., OH	10
Pensininkų klubas, Cl., OH	100	A.Dačys, Norwood, MA	10
V.Mažeika, Park Ridge, IL (a.a. M. Valiukėno atminimui)	50	G.Heppner, Mansfield, OH	10
A.Januška, Milton, MA	40	R.Juška, Manasquan, NJ	10
Dr.D.Kasaitienė, Baltim.,MD	35	S.Knistautienė, Cleve., OH	10
S.Prekerienė, St.Jose, CA	35	E.Pleškys, Chicago, IL	10
G.Jušėnas, Cleveland, OH	30	J.Rumbutis, Wklf, OH	10
K.Čeputis, Evanston, IL	30	H.Vaitaitis, O. Saybrook, CT	10
V.Girnius, Greenacres, FL	30	G.Varnelis, Mentor, OH	10
V.Kniburys, Albion, MI	25	J.Venckus, Coventry, RI	10
S.Lee, St. Petersburg, FL	25	J.Dabrega, Brockton, MA	10
A.Mackevičius, Kew Garden, Hill, NY	25	T.Kašiuba, Brooklyn, NY	10
K.Rožanskas, Chicago, IL	25	W.Kazlauskas, Waterb., CT	10
Dr.K.Simaitienė Queens NY	25	A.Pečkaitienė, Sunny H., FL	10
M. Švarcienė, Wklf, OH	25	A.Motskus, Cleveland, OH	7
J.Kijauskas, Wooster, OH	25	E.Balanda, Cleveland, OH	5
J.Ališauskas, Orland P., IL	20	A.Balasevičius, Clev., OH	5
O.Jokubaitienė, Euclid, OH	20	R.Baltušis, Cleveland, OH	5
K.Kaspariūnas, Elizabeth, NJ	20	V.Drabišius, Cleveland, OH	5
R.Skavičius, Worchester, MA	20	V.Satkus, Canada	5
		L.Stadalninkas, Los Ang., CA	5
		A.Masčinskas, Lakewood, OH	5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Visus savo draugus, pažįstamus ir bendradarbius sveikiname švenčių proga. Teatneša šventos Kalėdos tyro džiaugsmo, o Naujieji Metai – stiprybės ir laimės.

Elena ir Vytautas Viduginiai

California

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service
481-5397

Sveikiname klientus su šv. Kalėdomis!
Laimingų Naujųjų 2000 metų!
Garantuojame gerą ir greitą aptarnavimą

OPEN

Mon.-Fri.: 8 AM to 6 PM 866 E. 200th St.
Sat. 8 AM to 4 PM Cleveland, OH, 44119
Paul Stefanac

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports * visas * prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

"Vilties" draugijos vicepirmininkas dr. Viktoras Stankus, Cuyahoga apskrities komisionierė Jane Campbell ir LR Gen. garbės konsulė Ingrida Bublienė. J.Jasaičio nuotr.

**Šv. Kalėdų proga sveikinu visus
Ohio lietuvius**

Kalėdų varpai
teskelbia džiaugsmą ir ramybę.
Naujasis šimtmetis težiba nauja saule
Ir naujomis žvaigždėmis.
Meilė ir viltis tejungia mus
su sesėmis ir broliais tėvynėje.

Ingrida Bublienė
LR Garbės Generalinė konsulė

RENGIAMAS 2000 METŲ ŠALFAS VARŽYBŲ KALENDORIUS

Šis kalendorius bus netrukus paskelbtas. Artimiausios varžybos bus kalnų slidinėjimo pirmenybės, kurios įvyks 2000 m. vasario 26 d., Kanadoje, Kvebeko provincijoje.

\$2000.00

monthly income!

Vending business
for sale.

50 locations.

Cost \$4995.00

www.vendingroutes.com

1-800-963-6123.

"TAUPA" bus

uždaryta :

gruodžio 24-27

dienomis –

nuo penktadienio

iki pirmadienio

Linksmų

švenčių!

Nuoširdžiai sveikinu su šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais 2000 metais

"Lietuvių sodybos" patikėtinius, tarnautojus ir visus
gyventojus. Linkiu visiems geriausios, visokeriopos
Dievo Palaimos.

Bendromis jėgomis statykime Jėzaus karalystę žemėje,
didesnei Dievo garbei bei šlovei ir visų žmonių gerovei.

"Lietuvių sodybos" administratorė
Dana Čipkienė

TAUPA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

"Taupa" linki visiems savo nariams
ir Cleveland, OH lietuviams

ŠVENTŲ KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 2000 METŲ!

Kviečiame visus lietuvius
tapti "TAUPOS" nariais,
priklausyti stipriai lietuviškai finansinei įstaigai

767 East 185 th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 481-6677

